

KÖZGAZDASZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XV. ÉVFOLYAM, I. SZÁM BEISKOLÁZÁSI SZÁM 1973. JANUÁR 18.

Abol az összes felvételiző megfordul

Ha megnézed egyetemünk szervezeti felépítését, láthatod, hogy az egyetem három karra tagozódik. Van ezenkívül egy úgynevezett „negyedik kar”, amely az elsőéveseket fogja össze. A többi kar élén a dékán áll, az elsőévesek vezetője is dékáni jogkörű vezető, dr. Gondai József. Vele beszélgettünk a felvételi vizsgákról és az első évfolyam egyetemi szervezeten belüli helyéről, szerepéről.

— Az első évfolyam a 69-70-es tanévben vált önálló „karrá”, helyesebben ehhez hasonló szervezeti egységgé. Mivel hozzánk az elsőéves hallgatók tartoznak, feladatunk a felvételi vizsgák lebonyolítása, a felvett tanulmányi, ösztöndíj, kollégiumi és egyéb ügyes-bajos dolgainak problémáinak a megoldása. Igyekszünk segítséget nyújtani a középiskolai tanulási módszerekről az egyetemre való áttéréshez, majd a tanév befejezésekor mi intézzük az első hallgatók szakosításának előkészítését és lebonyolítását. Célunk ezenkívül az elsős csoportok jó kollektív szellemének kialakítása, jó kapcsolat megteremtése az elsőévesek és az egyetem állami és pártvezetése között. Azt hiszem, ezen feladatokból látható, hogy valamennyi felvételre jelentkező, és azok közül a felvettek is nagyon sokszor fordulnak meg nálunk.

— Lesz-e az idén pályaalkalmassági vizsga?

A pályaalkalmassági vizsgák az eddigiek során hoztak bizonyos eredményeket. Hozzájárultak a közgazdasági kérdések iránti érdeklődés, némileg az érzék lemeréséhez, a jelöltek politikai, világnézeti erkölcsi arculatának megismeréséhez. Kétségtelen azonban, hogy még mindig nem eléggé alkalmasak a rátermettség vizsgálatára. Ez évben és a következő években az eddiginél is intenzívebb kutatásokat végzünk, a közgazdaságkarakter néhány fontosabb jellegzetességének pontosabb megragadására, tehát a pályaalkalmassági vizsga továbbfejlesztésére. Így mi kérjük a Művelődésügyi Minisztériumtól, hogy az idén is engedélyezze, hogy a nappali tagozatokra jelentkező felvételizőknél a pályaalkalmassági vizsgát is előírjuk, ugyanúgy két pont erejéig beszámítva, mint korábban. Ha a minisztérium ehhez hozzájárul, akkor lesz 1973-ban is pályaalkalmassági vizsga.

— Mik voltak az elmúlt évi felvételi vizsga olyan tapasztalatai, amelyeket jó tudni minden idén felvételre jelentkezőnek?

Mint ismeretes, a pártnak az állami oktatással kapcsolatos határozata nyomán, meg kell vizsgálni az egyetemi, főiskolai felvételi vizsgák módját, és összhangban az oktatás egészére irányuló elképzelésekkel, tovább kell fejleszteni azt. A Művelődésügyi Minisztérium most dolgozik azokon a változtatásokon, amelyeket már ebben az évben be lehet vezetni. Az már biztos, hogy az érettségi eredménye nem számít be a hozott pontokba. Ezek csak a II-IV. év folyamán, a felvételi tárgyak osztályzataiból alakulnak. Matematikából — minden valószerűség szerint — „összevonják” az írásbeli érettségi és az írásbeli felvételi vizsgát. Ez azt jelenti majd, hogy az egyetemre, főiskolára jelentkezők esetében annak eredménye mind a matematikai érettségi, mind pedig a matematikai felvételi eredménybe beszámít. A június-júliusi felvételi vizsgán tehát, matematikából csak szóbeli lesz. Történelemből, illetve politikai gazdaságtanból — úgy néz ki — továbbra is itt az egyetemen lesz írásbeli és szóbeli vizsga is. Mindez azonban még nem biztos. Mint mondtam, a felvételi vizsgamódszertan pillanatnyilag a tervezés stádiumában van. Kérem a jelentkezőket, hogy figyeljék a sajtót, a rádiót, a televíziót. A döntésekről innen értesülhetnek majd.

FELVÉTELI TÁRGYAK

Aki a Közgazdaságtudományi Egyetemre jelentkezik, annak két tárgyból:
1. MATEMATIKÁBÓL.
2. TÖRTÉNELEMBŐL VAGY POLITIKAI GAZDASÁGTANBÓL kell felvételi vizsgát tennie és **PÁLYAALKALMASSÁGÍN** is helyt kell állnia.

nyúljanak kérdésekhez, elemezzenek, nem betanult összefüggéseket, mértéket keressenek, következtessenek, állástfoglaljanak, vitatkozzanak. Vannak, akik nem is gondolnak arra, hogy ez szükséges. Másokat meglep az, ha ilyesmire kéri meg a felvételi vizsgán. Vannak, akik gondolnak erre, de félnek, hogy ha hibát vétenek, akkor az rossz pontnak számít. Igaz, hogy ez nehezebb, mint a betanult, tételszerű felelés. Könnyebben lehet hibát véteni, téves okokra, összefüggésekre következtetni. De, éppen ezért a kisebb eredmény is többet ér ezen a téren, mint amott a legjobban megtanult és előadott ismerete, és a tévedés is kisebb hiba, ha az nem a tények és az alapvető összefüggések hiányos ismeretéből, vagy az elemi elemző-és problémamegoldó készség hiányából adódik.

Vannak, akik úgy akarják a közgazdász pálya iránti érdeklődésüket bizonyítani, hogy a gazdasági ismereteket is, a felvételi vizsga előtt egyhetes betanulással szerzik meg. Semmi csodálkozni való sincs azon, hogy az ilyen érdeklődés és érzék gyakran a legegyszerűbb feladat esetében is már csúszót mond. Aki valóban érdeklődik gazdasági kérdések iránt — még ha gimnáziumba is jár, ahol közgazdasági tárgyakat nem tanulnak —, többé-kevésbé rendszeresen, hosszabb időn át figyelemmel kíséri — legalább a napilapokban — a gazdasági életet elemző fontosabb írásokat, az minden külön erőfeszítés nélkül eljut oda, hogy egyszerű összehasonlítások, elemzések, következtetések nem okoznak különösebb nehézséget számára.

Több esetben találkozunk hasonló jelenségekkel a világnézeti, erkölcsi-politikai kérdések során is. A nálunk oktatott közgazdaságtudomány — mint köztudott marxista-leninista szemlé. Szorosan és elválaszthatatlanul kapcsolódik a marxista világnézethez és a kommunista politikához. Ezért, mi sem természetesebb, mint ahogy a hozzánk kerülők től az érettségizett fiatalok általlagpolitikai tájékozottságánál nagyobb politikai tájékozottságot, és olyan elkötelezettséget, magatartást várunk el, melynek alapján, az egyetemre kerülve, marxista-szocialista közgazdász válhat belőlük. Az ilyen politikai-világnézeti tájékozottságot és elkötelezettséget sem lehet egy-két hetes tanulóval megszerezni.

Végül még egy jó tanács felvételre jelentkezőknek. A felvételi vizsgát komolyan kell venni, de nem kell tőle félni. A vizsgán nem arra törekszünk, hogy minél rosszabbul, hanem hogy minél jobban szerepeljenek. Vizsgáztatóink megértik, hogy izgulnak, hogy nagyon sok függ önök számára ennek a vizsgának az eredményétől. Minden segítséget megadnak ahhoz, hogy amit tudnak, azt a vizsgán is produkálni tudják. Ezzel a tudattal üljenek le a „vizsgapadokba”. Aki pedig a vizsgán nem felel meg, vagy nem jut a felvételi létszámkeretbe, ne csak a feltett kérdésekben és a vizsgáztató tanároknak keresse a hibát, hanem magában is. Ezen az úton hamarabb kitudja küszöbölni hiányosságait és ha elhivatottsága és szorgalma tartós, legközelebb már biztosan eléri célját.

Egyre közelebb

Kihelyezett nappali tagozat — Pécssett

Az utóbbi években a vidék gazdasági erősödése, az ipar decentralizálása fokozta a vidéki vállalatok már korábban is érezhetővé vált közgazdászhiányát. Az egyetemünkön végző hallgatók túlnyomó része ma is a fővárosban helyezkedik el, annak ellenére, hogy a vidéki vállalatok, szervezetek, gazdaságirányító szervek sok esetben még kedvezőbb elhelyezkedési lehetőséget biztosítanak a fiatal közgazdászoknak.

E probléma megoldására hozták létre Pécssett a magyar közgazdászok vidéki bázisát, egyetemünk kihelyezett nappali tagozatát.

Az oktatás 1970. szeptemberében az első évfolyam beindításával kezdődött. Az első két évben a rendelkezésre álló kapacitás évenként 100-110 hallgató felvételét tette lehetővé.

A vidéki vállalatok egyre sürgetőbbé váló közgazdászszükséglete és a Pécsre jelentkezők nagy száma is a beiskoláztatási létszám emelését, az ehhez szükséges feltételek megteremtését indokolná. A beindítással járó nehézségek természetesen részben még ma is fennállnak, de tényként állapíthatjuk meg, hogy az oktatás és tanulás feltételei — nem utolsósorban az anyagegyetem hatékony segítségével — eredményeként — évről évre javulnak a fiatal intézménynél.

Az oktatás korszerűsítését célzó intézkedések közül kiemeljük, hogy Pécssett is van számítástechnikai oktatás; átadják rendeltetésének a jogi karral közösen létesített nyelvi laboratóriumot. (A hallgatók egy részénél a nyelvi képzés nagyobb hangsúlyt kap, a választott nyelvből a hallgatók állami nyelvvizsgának megfelelő szigorlatot tesznek. Amint erről az

alábbiakban még szó lesz, a tagozat oktatási profilja részben eltér az anyagegyetemétől. Egyes tantárgyakból a sajátos tantervi struktúrába épülő, a tagozat oktatói által irt jegyzeteket használnak a pécsi diáktársaink.

Kedvezőbb Pécssett a kollégiumi ellátottság. A vidéki hallgatók a jövő tanévben is lényegesen nagyobb arányban kaphatnak kollégiumi elhelyezést, mint Budapesten.

A gyakorlati igényekkel összhangban a tagozat képzési célja abban áll, hogy alapvetően vállalati munkahelyek betöltésére alkalmas közgazdászokat képezzen, tehát a vállalatoknál jelentkező közgazdasági szakemberek iránti igényt elégítse ki.

A képzési idő a pécsi nappali tagozaton is 4 év. Az első évfolyamon a hallgatók még egységes (az anyagegyetemével azonos) képzést kapnak, a további évfolyamokon pedig már szakosított formában folyik az oktatás.

A szakosodás első fokozatára a második évfolyam elejétől kerül sor, amikor a hallgatók két szak — vállalati tervező-elemző és piacszerző

(marketing) szak között választhatnak. A harmadik évfolyam elején kezdődik — mindkét szakon — a szakosodás második fokozata, az ágazati képzés.

A hallgatóknak most nyílik alkalmuk arra, hogy egyéni érdeklődésüknek megfelelően, ipari, mezőgazdasági, vagy belkereskedelmi szakemberré képezze magukat.

A szakosodás ismertett rendszerét az jelenti, hogy a tagozatról kikérült hallgatók a vállalatok gazdasági elemzési és tervezési munkáit irányítják, illetve a vállalatok árforgalmi tevékenységét és piackutatását szervező és irányító közgazdászok lesznek.

Tanulmányaik során a hallgatók megfelelő mélységben megismerik a fontosabb népgazdasági ágak (ipar, mezőgazdaság, belkereskedelem) sajátos vonásait, adottságait, és törvényszerűségeit. A pécsi tagozat szakosodási rendszerének középpontjában mégsem az egyes gazdasági ágak kerülnek, hanem a vállalati közgazdász két alapvető, a gyakorlatban ma már többnyire elkülönülő tevékenységi köre (tervezés, elemzés, piackutatás és szervezés).

(Folytatás a 2. oldalon)

KÖZGAZDASZ

KÖZÉPISKOLÁSOKNAK

Kedves Ismeretlen Felvételiző!

Nem ismerlek, nem tudom a nevedet, nem tudom melyik iskolából jöttél, de egy már bizonyos: a mi egyetemünkön szeretnél tovább tanulni. Bizonyára érdekel, hogy mi is vár rád a felvételi vizsgán, mit kell tudnod, hogyan érdemes felkészülnöd. Előre is megmondom, hogy nem fölényeskedő, vállonveregető stílusú jó tanácsokat akarok most neked átnyújtani, hanem szeretném, ha valamit tudnál majd hasznosítani azokból a tapasztalatokból, melyeket a felvételi bizottság munkájában, illetve a középiskolásokkal való foglalkozások idején szereztem.

Legcélszerűbb lesz, ha végigmegyünk a felvételi tárgyakon:

MATEMATIKA:

1. A felvételi anyaga mindenkinek, tehát a közgazdasági technikusoknak is (!) egységes. Következésképpen, technikusok részéről nem fogadható el az a kifogás, hogy kevesebbet tanultak matematikából, mint a gimnazisták.

2. A felvételi tájékoztató a felsőoktatási intézményekről című, évente megjelenő kiadvány tartalmazza az egyes felvételi tárgyak pontos tematikáját, így a matematikáét is. Célszerű ennek a tematikának az ismeretében készülni a felvételi vizsgára. (Ennek anyaga több, mint az érettségéé.)

3. A felvételi vizsgán különös súlyt szereznek egyetemünkön:

- Függvénytan alapfogalmak, alapvető függvényábrázolások, különböző függvénytranszformációk.
- Egyszerű logikai feladatok.
- Algebrai átalakítások.
- Trigonometrikus összefüggések.
- Egyszerű sík- és térgeometriai feladatok.
- A határérték, differenciál- és integrálszámítás alapfogalmai. (Ezt inkább a szóbelin kérdezzük, de az írásbelin is lehet hasznosítani, mert a feladatok közt szerepelhet olyan kérdés, amit ezzel is meg lehet oldani!)

4. A geometriai szerkesztések nem nagyon kerülnek számonkérésre, hiszen ezekre az egyetemünkön folyó matematikai oktatás sem tér ki.

5. A sikeres felkészüléshez ajánlható Denkinger Géza Matematika című segédkönyve, továbbá azok a könyvek, melyek a sorozatok, határérték, diff- és integrálszámítás alapfogalmait foglalják össze!

TÖRTÉNELEM:

1. A felvételi vizsga anyaga a teljes gimnáziumi tananyag, de kimerítő részletességgel csak az újkor, illetve a legújabb kor történelmét kérdezik.

2. Egyetemünk jellegéből adódóan a gazdaságtársadalmi vonatkozások kiemelése elsődleges fontosságú.

3. Általános tapasztalat, hogy a történelem tananyag legfontosabb részét, a legújabb kor történelmét nagyon hiányosan ismerik a felvételizők.

4. A felkészülés legfontosabb részét a történeti események elemző logikai megközelítése adja.

5. Az ok-okozati összefüggések mellett természetesen az eseménytörténeti rész ismerete is fontos, de próbálj különbséget tenni alapvető és elhanyagolható jelentőségű események között. Az utóbbiak ismerete csak a szélesebb körű általános tájékozottságot bizonyítja, de nem pótolja az elvi összefüggések ismeretét.

6. Ne ess abba a hibába, hogy tények helyett szövegeket magolj be, s ezzel terheled a felvételi bizottságot is! A történelem eseményeinek érzelmi megközelítése nem számít hibának, sőt a pártosság elengedhetetlen követelmény, túlzásba vinni azonban nem szükséges.

POLITIKAI GAZDASÁGTAN:

1. Elsődleges fontosságú annak a megértése, hogy bemagolt, mechanikusan átvett ismeretekkel boldogulni a felvételi vizsgán nem lehet! Döntő szempont a lényegi összefüggések biztos ismerete, az alapfogalmak pontos és precíz kezelése.

2. A logikus gondolkodás bizonyítására, a gondolkodató összefüggésekben való jártasság kipróbálására igen alkalmas a termelési, vagy a vásárlóerő változásait követő helyzetek elemzése.

3. Az előbb elmondottak alátámasztására nézzünk meg néhányat a szóbelin előforduló kérdések közül: a) Mi az oka az áru két sajátosságának? b) Hogyan függ össze az ártermelés létezésének feltételeivel az ártermelő munka kettős jellege? c) Mikor állhat elő az az eset, hogy a nominálbér emelkedik és a reálbér csökken? ... stb.

Remélem, ezzel a néhány gondolattal sikerült némi segítséget nyújtanom felvételi vizsgádhoz.

Építőtáborok

Bár ez még jócskán a jövő zenéje, röviden a nyári építőtáborokról, munkaakciókról is szólnék.

A KISZ Budapesti Bizottsága által szervezett táborokban egyetemünkön is minden évben szép számmal vesznek részt hallgatók, különösen az elsősök közül. A lányok aligai gyűlésszüretre utaznak, a fiúk évente változó helyen dolgoznak.

Lehet jelentkezni ezenkívül az egyetemi Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága (NKB) által szervezett hazai nemzetközi táborokban. A résztvevők a bizottság által fogadott külföldi diákokkal dolgoznak együtt. Tavaly Budapesten és a Balaton mellett volt tábor.

Hazai építőtáborokban körülbelül 150-200 lány és 100-150 fiú vesz részt évente, de ezek a számok állandóan növekednek.

Külföldi munkalehetőséget nyújtanak az NDK-ba szervezett munkaakciók (nem építőtábor, pénzért végzett

munka). Évente általában 150-170-en dolgoznak az NDK-ban, elsősévesek közül sokan szokták jelentkezni. Az NKB kapcsolatot tart a Berlini Közgazdasági Főiskolával, ennek keretében építőtáborba is utaznak, főleg a felsősévesek.

Lengyelországi táborba megy évente 40-45 fő. A program három hét munka, egy hét üdülés. Bulgáriában (néhány évig szünetelt a kapcsolat, most újra szerveztünk tábor) körülbelül 30 fő dolgozik a lengyelhez hasonló rendszerben. E két tábor jutalom jellegű, a jelentkezésnél figyelembe vesszük, a korábbi építőtábori részvételét és a KISZ-munkát.

Szovjet táborba utazik évente 40 hallgató. Elsősévesek számára ez azonban csak távlati perspektíva, a Szovjetunióba a nyelvet jól beszélő felsősévesek jutalomként mennek.

Elsősökre főként a hazai táborokban számítunk, de — amint a fentiekből is kiténik — külföldi táborozásra is van lehetőségük a golyóknak.

Mibe kerül a tanulás?

Minden hallgatónk részvételét ösztöndíjban és különböző szociális támogatásokban. Ezek célja, hogy jobb tanulmányi eredmények elérésére ösztönözzön és támogassa az alacsony jövedelmű szülők gyermekeit.

A támogatás összegét a hallgató otthoni szociális körülményei alapján évente állapítják meg.

Kategória	egy családtagra jutó havi jövedelem
I.	600 Ft alatt
II.	601-900 Ft
III.	901-1300 Ft
IV.	1301-1800 Ft
V.	1801-2500 Ft
VI.	2500 Ft felett

A jövedelemigazolási lapokon kimutatott kategóriáktól, indokolt esetben a hallgató csoportjának és ösztöndíjbirozságának javaslatára, dékáni engedéllyel el lehet térni. A tényleges anyagi helyzetnek megfelelő kategóriába lehet besorolni a hallgatót, az eltérésnek megfelelően lehet „lejjebb” vagy „feljebb” sorolni.

A hallgatók, kategória besorolásuknak megfelelően a következő pénzbéni és természetbeni támogatásokban részesülhetnek.

Kategória	L II. III. IV. V. kategóriában				
	ebéd+ vacsora	ebéd+ vacsora	ebéd+ vacsora	ebéd+ vacsora	ebéd+ vacsora

A. Kollégiumi elhelyezés mellett	450 Ft	350 Ft	250 Ft	150 Ft	—
B. Kollégiumi elhelyezés nélkül, ha az eltartók vacsora a. vidéken laknak	450 Ft	350 Ft	250 Ft	150 Ft	—
b. Budapesten laknak	450 Ft	350 Ft	250 Ft	150 Ft	—

Ezen felül 150 Ft albeli segélyt kapnak azok a vidéki hallgatók, akik saját hibájukon kívül nem kaptak kollégiumi elhelyezést.

Renkivüli szociális segélyt kérhetnek az arra rászoruló

félevenként egyszer, maximum 800 Ft összegben. A segélyt a Kari KISZ diákjelölti bizottsága ítéli meg, a csoport javaslatára alapján.

A kedvezményekért a következő térítési díjat kell fizetni.

Kategória	A hallgató kollégiumban lakik	A hallgató nem lakik kollégiumban és kedvezményes ebéd vacsora	
		ebéd	vacsora
I.	50	40	30
II.	100	80	60
III.	250	140	100
IV.	500	240	180
V.	700	—	—

Így például egy III. kategóriába sorolt kollégista „ingyen” kap szállást és étkezést, mert a kollégiumi és étkezési díjakat a rendszeres szociális támogatás összegéből levonják, csak a maradékot fizetik ki, az első kategóriás kollégistának 300, a második kategóriásoknak 250 Ft-ot. A magasabb kategóriásoknak kollégiumi illetve étkezési díjat csökkentik a támogatás összegével. A VI. kategóriások is igénybe vehetik a természetbeni juttatásokat, de csak az önköltség megtérítésével.

A tanulmányi ösztöndíj összegét az előző félévben elért átlageredmény alapján a következő határok között állapítják meg:

tanulmányi átlag	fizethető ösztöndíj
3,51-3,99	100-250 Ft
4,00-4,50	200-350 Ft
4,51-5,00	300-500 Ft

Aki nem éri el a 3,51-et, az egy félévre kategóriájának és tanulmányi átlagának megfelelő összegű tandíjat fizet, 3,00 és 3,50 közötti eredményre is adható 100 Ft ösztöndíj, de csak kivételesen, ha a hallgató ezt az eredményt kellő szorgalommal érte el. Ilyen ösztöndíjakat főleg az alsóbb évfolyamokon juttatnak.

Egyetemünk „házi ösztöndíjpolitikájában” a differenciálás szempontjait igyekszünk érvényesíteni. Különbséget teszünk a karokon belül

az évfolyamok között, alsóbb évfolyamokon az alapozó tárgyak tanulását, felsőbb évfolyamokon az intenzív oktatási formákba való bekapcsolódást ösztönözzük.

Emellett törekszünk az egyéni értékelés megvalósítására is, mind a szociális támogatások, mind az ösztöndíjak odaítélésével. A tanulmányi ösztöndíj összegének kialakításánál az átlageredmény mellett a hallgatók kötelezettségükön túli tanulmányi munkáját, társadalmi tevékenységét, emberi magatartását, képessé-

gét, szorgalmát és a tanulóhoz biztosított körülményeit is figyelembe vesszük. A támogatások és ösztöndíjak összegét a hallgató csoportja javasolja, megítélésükről a kari ösztöndíjbizottság dönt. A bizottság tömegében a hallgatók választott képviselőiből áll, a hallgatói demokrácia egyik fóruma.

Mindent egybevéve a tanulás az egyetemi évek alatt, ha lemondásuk árán is, de megfizethető. S a legjobb számunkra a Népköztársasági Ösztöndíj — havi 1000 Ft — már önnálló keresettel is felér.

A felvételik tapasztalatai

Nézzük végig az elmúlt év felvételi vizsgáinak tapasztalatait, hogy képet kapjunk: milyen esélyekkel kerülhet be egy jelentkező egyetemünkre.

Felvételi keretszámunkat tavaly 560 főben határozták meg — ebből 100-an kerültek a pécsi tagozatra — ez a szám évek óta 550-600 körül alakult, lényeges változás ebben az évben sem lesz. 1724-en jelentkeztek, háromszor annyian, mint ahány hely volt. (Az előző évben a jelentkezési arányszám 2,35-szörös volt, jelentős ingadozás ezen a téren nincs. A sikeres vizsga feltételét minimálisan 13 pontban állapította meg a Művelődésügyi Minisztérium, de ebből legalább 5 pontot a felvételin kellett összegyűjteni.

Megfelelő eredményt értek el 698-an, tehát az összes jelentkező 40,5 százaléka.

Közülük az alábbiak szerint választotta ki hallgatóinkat a felvételi bizottság, 16,5 pontig mindenki felvételt nyert; a 16-15 pontot elérték közül legnagyobb esélyük a katonának alkalmas fiúknak volt; a 14,5-14 pontosok közt szintén a katonának alkalmas fiúkat és az első jövedelemkategóriába tartozókat részesítették előnyben; a 13,5-13 pontos eredményű jelentkezők felvételéről a bizottság egyéni elbírálás alapján döntött.

Az 1972-73. tanévre Budapestre 409, Pécsre rünk.

88 hallgató nyert felvételt, 188-an pedig az 1973-74-es tanévben kezdhetik meg a tanulást, leszerelésük után.

A fennmaradt 34 helyet a fellebbezések elbírálása után töltötték be. Ezekre a helyekre 183-an jelentkeztek, akiket helyhiány miatt először elutasítottak. A felvett hallgatóság összetételét érdekelte a következő számok: 48,5 százaléka fiú (az előző évben kevesebben voltak), az első jövedelemkategóriába tartozók aránya 43 százalék.

A felvettek átlagos pontszáma 16,1 volt, a korábbi 15,26-hoz képest javult: az első kategóriások eredményének átlaga — 15,9 — is magasabb az előző 15,14-nél; a helyhiány miatt elutasítottak 14,6 pontos átlagot értek el szemben a korábbi 13,36-tal.

Ezek a számok is tükrözik a szóbeli vizsgabizottságok tapasztalatait: a jelentkezők átlagos felkészültsége javult, és bizonyos mértékig jobb volt alkalmasságuk is.

A felvételin minden pont és fél pont értékes, de a „síker titka” a gazdasági és ideológiai kérdések iránti érdeklődés, a tájékozottság, s nem utolsósorban a közzgazdász pályára való rátermettség. Ezt igyekszik mérni a más egyetemektől részben eltérő felvételizsga-rendszerünk.

Kihelyezett nappali tagozat — Pécssett

(Folytatás az 1. oldalról)

Természetesen ez a táblázatban feltüntetett specializálódási rend nem jelent teljesen merev határokat; a képzés alapvetően a vállalati munkához szükséges feladatok és problémák lehetőleg teljes körű megismerésére irányul.

Ehhez egy tervező-elemző szakos hallgatóknak éppúgy ismernie kell a piacutatás, értékesítés alapvető kérdéseit (és viszont), mint a különböző népgazdasági ágak jellemzőit, kapcsolatait.

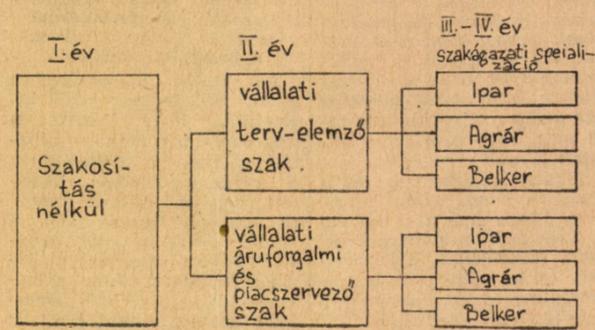
Így tudunk a választott szakon belül mélyebben, speciális, egyúttal megfelelően általános, tehát konvertálható (átváltható) ismereteket is nyújtani.

A képzési céllal összhangban a tagozat tudományos munkája is a közzgazdasági kutatások olyan vidéki bázisának megteremtésé-

re irányul, ahol a kutatások centrumában a vállalati gazdasági kérdések állnak. A tagozat e célkitűzését az elkövetkező években az anyaintézménnyel szorosan együttműködve valósíthatja meg, mivel az országos távlati kutatási terv keretében kapott megbízás alapján egyetemünk is alapvetően a szocialista vállalat komplex kutatásával foglalkozik.

Említsük meg befejezésül: Pécs gazdag kulturális élettel rendelkező város, amely az ott tanuló fiataloknak a szórakozásnak és a művelődésnek sok egyszerű lehetőségét nyújtja. A hallgatók rendelkezésére áll az egyetem közelében lévő közzgazdász sportcsarnok. És mivel a tagozatnak az elmúlt év óta saját autóbuzsa is van, a hallgatók egy-egy csoportja időnként Pestre vagy más városba is kirándulhat.

(A felvételik Pécssett zajlanak le).

Röpdolgozat!

Bepillantás egy szemináriumra

Ismerkedjünk meg egyetemünk KISZ-szervezetével!
Az ezen az oldalon ismertetett cikkekben szó esik természetesen a szervezet felépítéséről, a funkciókról, a klubról, lapunkról, az érdekvédelemről, a kollégiumokról. Mert mindez ide tartozik, sőt, az is, amiről helyhiány miatt nem írunk bővebben: a marxista diákakadémia, a nemzetközi csoport stb. Nemcsak hogy idetartoznak, hanem együtt alkotják egyetemünkön a KISZ-szervezetet.

És a KISZ-tagok? Ok azok, akik a középiskolákban politikai köröket vezetnek, intézik a kollégiumi ügyeket, szervezik kapcsolatainkat külföldi egyetemekkel, társadalmi ösztöndíjakról és segélyekről határoznak, segítik külföldi hallgatóinkat — de ne is folytassuk tovább.

Próbáljuk körbejárni azt a birodalmat, amit egyszerűen KISZ címszó alatt szoktunk emlegetni, s amely széles körű választékát nyújtja mindnyájatoknak ahhoz, hogy a közelebbi tevékenységbe bekapcsolódjatok, és már mint egyetemisták, a vezetés felelősségteljes gyakorlatával megismerkedjétek.

Mozgalmi keretek

Egyetemünk szervezeti és működési szabályzata rögzíti azokat a szervezeti kereteket, amelyek KISZ-munkánkban a jogok és köteleességek körét határozzák. Közel 2200 hallgatót számláló KISZ-szervezetünk képviselőinek bővített jogkörét úgy kell el látnia, hogy a tanulócsoporthoz — amelyek egyben alapszervek is voltak — az új oktatási rendben évenként át-szerveződnek. Ezért született meg áthidaló megoldásként a nagy alapszervek gondolata. Első évben megmaradt az „egy csoport — egy alapszervezet” rendszere, felsőbb éveken azonban, karonként két-három csoport alkot egy alapszervezetet. A 40—60 tagú mozgalmi egységekben azonban nem lehet minden feladatot hatékonyan ellátni. Így reális munkamegosztás alakult ki — a jellemzéseket, ösztöndíjvasalásokat, szociális segélykérelmek ajánlását a csoport végzi, míg a mozgalmi akciókat (pl. társadalmi munka) az alapszervezet rendezi.

Az alapszervezetek gyakorolják természetesen a szabályzatban rögzített jogokat. Az általuk delegált küldöttek választják meg a kari vezetőség tagjait. A vezetőségeknek általában 9—11 tagja van, akik egy-egy feladatkör felelősei, és a két küldöttgyűlés közötti 1—2 évben irányítja a kar munkáját. A kari küldötttervezlet saját vezetőségén kívül, a kar hallgatói közül megválasztja az egyetemi és kari tanács és az ösztöndíjbizottság diáktagjait is. (Az egyetemi, ill. kari tanács állami szerv, az egyetem, ill. a kar legfelső irányítója.

Kollégiumok, ahol...

Hallgatóinknak több mint fele vidéki. Az egyetem igyekszik valamennyiüknek kollégiumi elhelyezést biztosítani. Négy kollégiumunkban kb. 900 hallgató lakik. A kollégiumok közül három régi, egy pedig új.

Az első évfolyam hallgatói közül minden évben 200—220 főt helyeznek el a Makarenko és a Veres Pálné utcai kollégiumban. Az előbbiben 4—6, az utóbbiban 4—8 személyes szobákban. A Veres Pálné utcai kollégiumban tanulószobák, társalgó, tv-szoba, betegszoba és könyvtár áll a hallgatók rendelkezésére. Az itt lakók állandó lakótársai a szakkollégiumi hallgatók. A Makarenko utcai kollégium lakói az egyetem nyelvi tanszékével osztják meg az épületet. Itt is vannak közös helyiségek, közülük a legfontosabb a nagy hagyományokkal rendelkező Pince Klub.

Az első év után valamennyi hallgató a Ráday utcai kollégiumba költözik. Itt már zömmel kétszemélyes szobákban laknak. Az utolsó költözködésre másodév után kerül sor, ekkor már a 400 személyes Kinizsi utcai kollégiumba. A két hétemeletes blokk minden emeletén 29 ember lakik, kétszemélyes szobákban. Valamennyi emelethez külön mosdó, fürdőszoba és konyha tartozik. A kollégiumnak könyvtára, olvasóklubja, két tv-szobája, korszerű tornaterme és klubja van, ugyanakkor befejezés előtt áll a pinceklub is. A kollégiumot a jövőben tovább bővítik.

A kollégiumi életet azonban nemcsak az elhelyezés körülményei határozzák meg. Az egységes szervezeti rendszerben az egyetemi vezetés tölti be az irányító szerepet. A kollégiumok belső irányítása kettős. Egyrészt választott igazgató és két-három nevelő tanár, másrészt egy, általában hattagú diákbizottság dolgozik mindeütt.

A megalakuláskor a kollégium lakógyűlése választja meg a DB-t, a DB pedig az igazgatót és a nevelő tanárokat.

Minden szervezeti, felvételi és fegyelmi ügyben ez a testület dönt. A szervezet következő szintje az alapközfőségek rendszere, melyeket kollégiumoktól függetlenül, szakok, szobák vagy tanulócsoporthoz szerveznek meg. Feladataik hasonlóak az egyetemi KISZ-alapszervekéhez, de munkájukban a kollégiumi és szakmai jelleg domborodik ki.

Köteletlen formájú KISZ-szervezetek, melyeknek munkáját nem a rendezvények száma, hanem minősége jellemzi. Egyben demokratikus fórumok is. Az alapközfőségek küldöttei döntenek azokban az ügyekben, melyek valamennyi kollégiumi tagot érintik.

KISZ-szervezetünk szeretettel várja az I. éveseket

A KISZ-ről bizonyára mindenkinek megvan már a kialakult véleménye, hiszen jövendő elsőseink valamelyik középiskolai KISZ-szervezet tagjai. Most persze mindenkit elsősorban az érdeklődés és a felvételi érdeklődés, de aki sikeresen felvételizik (és esetleg katonai idejét is letölti), nemcsak egyetemi polgár lesz, hanem egy élénk, jó munkát végző KISZ-szervezet tagja is. Egyetemünk „politikus egyetem” — a tanulmányok folytatása szinte elválaszthatatlan attól, hogy a hallgatók hallgatók és hallatniuk is kell szavukat saját egyetemi, mozgalmi életük kérdéseiben is.

Nehéz lenne olyan területet mutatni az egyetem életében, ahol KISZ-szervezetünknek fontos jogal, lehetőségei ne lennének a véleménynyilvánításra. Vonatkozik ez a szociális kérdésekre éppúgy, mint a tanulmányi ügyekre.

Hogy csak néhány példát említsük: a KISZ osztja el a döntő megbízásból a rendkívüli szociális segélyeket; véleményt mondunk az oktatásról, tankönyvekről, módszerekről; egyzóval mindenütt ott vagyunk. Ez persze nemcsak jog, hanem kötelesség és súlyos felelősség is, amelyet a KISZ-vezetőknek viselniük kell és helyt is kell állniuk.

Nos, ebbe a KISZ-szervezetbe lépnek majd be az új elsőévesek és ebbe a munkába kell bekapcsolódniuk. Ebbe a légkörbe kell beilleszkedniük.

Ehhez természetesen segítség van szükség. Szervezeti oka is van annak, hogy segítség kell: tudnillik, a szakosítottan I. évfolyam nem tartozik egyetlen kari KISZ-szervezethez sem.

Az elmúlt években kialakult annak a jó módszere,

hogyan is indítjuk be az I. évfolyam önálló KISZ-életét. Minden elsőéves, csoport (23—25 van összesen) egy-egy KISZ-alapszervezet. Szeptember első napjaiban, amikor még nincs is tanítás, minden csoport találkozik egy felsőbb évesselel, aki a KISZ-bizottság megbízásából a csoport instruktora.

Ök egész évben a csoport mellett vannak, segítik a munkáját. Az instruktorkokat a három kari vezetőség 1—1 tagja irányítja, akik közül az egyik a KISZ-vb I. évfolyamfelelőse.

Az első hetekben az instruktorkok a csoportot vezetői. Ilyenkor mindenben elkel a segítség, első lépések megtételekor. Ök mutatják meg, hol kell felvenni az ebédjegyet, merre van ez vagy az a tanterem vagy hogyan kell megszólítani egy fiatal tanárt, akiről először azt hiszed, hogy csoporttárs, és letegezed. Közben rengeteg programot szervez minden csoport, igyekszik mindenki megismerni társait és kialakítani a maga kis közösségét. Szeptember elején szoktunk az egész évfolyamnak egy akadékversenyyel egybekötött kirándulást szervezni, ahol rendszerint jól éri magát mindenki.

A sok program, ismerkedés közben az is kiderül, kik a csoport legaktívabb, legmegbízhatóbb, legnépszerűbb tagjai. Október közepére minden alapszervezet megválasztja saját vezetőjét, majd összeül az évfolyam küldötttervezlete és évfolyamvezetőséget választ. Ettől kezdve az I. évfolyam teljesen önálló, a karokkal egyenjogú egység a KISZ-szervezetben.

Az instruktorkok a csoportok és az évfolyamvezetőség mellett már csak tanácsadóként, segítőként maradnak az év végéig.

Voltak viták, lehet-e ilyen rövid idő után felelősséggel választani. Az a tapasztalatunk, hogy jó előkészítéssel lehetnek nem formálisak a választások és a korai „talpraállítás” után mód van komolyabb önálló munkát végezni.

Melyek is KISZ-szervezetünk fő feladatai az I. évfolyamon? Szeretnénk, ha az elsőévesek jól beilleszkednének az egyetemi életbe. Nem könnyű ez, hiszen más az életforma, más a kollégiumi élet, mások

a tanulás követelményei és módszerei, mások a lehetőségek és kötétségek, mint amilyenek a középiskolások hozzá szoktak. Célnk az is, hogy mindenki megalapozottan válasszon szakot az I. év végén, azért, hogy oda kerülhesse, ahová szeretne. Mindezek érdekében működünk együtt, és a tapasztalataink nagyon jók.

Lassan elkezdjük már a jövő évközös szervezését. Ott leszünk a felvételi vizsgabizottságokban, és keressük már a jövő évi instruktorkokat, akik majd segítenek mindazon célok megvalósulásában, amelyekről eddig szó volt. Kutatjuk azt is, mit lehet jövőre az eddiginél még jobban csinálni, hogy elsőéveseink minél előbb otthon érezzék magukat az egyetemen, KISZ-szervezetünkben, és tudásuk legjavát nyújthassák tanulmányaikban.

Reméljük, sokan választják a mi egyetemünket. Valamennyiőtöknek sikeres érettségi és felvételi kívánunk, és reméljük, hogy a sorok olvasói közül minél többen találkoznak össze az egyetem folyosóin.

KISZ-szervezetünk szeretettel várja az új elsőéveseket!

SIKERT ARAT:

STUDIUM GENERALE

Evek óta gyűltek a statisztikák, feltartóztatatlanul az egyetemista „tanárok”. Ev közben sem feledkeztek meg tanítványaikról. Levelek mentek az egyetemről szakkérdésekkel, példák, s a válaszokban megoldott példák, a kért események, összefüggések leírása érkezett vissza.

A salgótarjáni tábor első és második résztvevői azóta már felvételi vizsgát tettek.

A siker minden várakozást felülmúlt, hiszen a felvételizőknek háromszoros túljelentkezéssel kellett megküzdeniük.

Minden évben újabb III. osztályosok jönnek a Studium táborába, s IV. osztályos korukban ismét egy tanulmányi tábor lakóiként tekintik át a felvételi tárgyak legfontosabb összefüggéseit, pótolják tudásuk hézagait. Százötven egyetemista lesi, várja leveleiket, a táborbeli viszonylatást; többet tudnak-e, jobban hisznek-e már saját magukban? Munkájuk egyre több. Állandóan kutatják, mit tehetnének, többet, jobban.

Elkészültek azok a segédanyagok, amelyekkel a középiskolai tankönyvek tárgyi és módszertani hiányosságait szeretnénk megszüntetni. A Studium Generale egyetemista „oktatói” azt is vállalták, hogy továbbképzik magukat. Történelemből, matematikából, stb. előadásokat hallgatnak, amelyeken nemcsak szaktudásukat fejlesztik, hanem a pedagógia bevált módszereivel is megismerkednek.

Szervezetileg is kibővült a KISZ VB Studium szakkibizottsága. Körülbelül százharminc III.—IV. osztályos budapesti diákot segítenek felkészülni a egyetemi tanulmányokra.

A „favorit” középiskolák színvonalát alatti álló fővárosi középiskolák kétkézi dolgozóinak gyerekei is ott lesznek az áprilisi előkészítő táborban.

Ennyi a rövid története a Studium Generale születésének, az első sikerének. Észérvek és a továbblépésre ösztönző érzelmek hajtják a bizottságban munkálkodókat. Céljukat a maguk szerény eszközeivel, sok fáradozással — bár a tanítás-nevelés élményével maguk is gazdagodva — közelebb.

A társadalom nagy hajtóenergiájának — a rétegek és foglalkozások hasznos mozgásának — újtábor próbálják elgördíteni az akadályokat. Segíteni akarnak, — s nem sikertelenül — hogy a szellemi pályára termettek bárhová születtek is — n előbb egyenlő eséllyel vehessék fel a versenyt a jobb helyből indulókkal szemben is.

Egyetemi folyosó

Irány a következő szeminárium

Egyik önképzési fórum: a TDK

SZÁMODRA MOST még ismeretlen fogalom a TDK. E három betű két szó rövidítése: Tudományos Diákkör. Ha középiskolád életéből vett példával kellene közelítenünk a TDK jelentését, akkor a különböző szakköröket (történelem, matematika stb.) tudnánk említeni. A TDK is önképzési fórum olyan egyetemi hallgatók számára, akik valamilyen témakörben önálló tudományos dolgozatot produkálnak. A TDK-munka nagyon hasznos eszköze az érett, önálló gondolkodású fiatalok nevelésének, formálásának.

A témaválasztás köztelen, egyetemünk jelenlegéből adódóan a szociológiától kezdődően a lineáris programozással bezárólag a tudomány és a hétköznapok közgazdasági gyakorlat megannyi érdekes problémáját lehet feldolgozni. Az egyes tanszékek minden tanév elején meghirdetnek bizonyos ajánlott TDK-témákat, de ezektől a hallgatók témaválasztása egyéni érdeklődésüknek megfelelően elterhet.

Hogyan is készül el egy TDK-dolgozat? A pályázat készítőjét már korábban is foglalkoztatta egy érdekes probléma. Elkezdte olvasgatni az idevágó irodalmat, egyre több fantáziát lát az egészben, egyre több ötlete támad. Felmerül a gondolat: lehetősége van ebből a témából TDK-dolgozatot írni. Megkezdődik az irodalom összegyűjtése és feldolgozása, statisztikák elemzése, a különböző

kutatási módszerek alkalmazásának végfuttatása. Közben a dolgozat tanszéki konzulense (rendszerint egyetemünk valamelyik oktatója) figyelemmel kíséri a pályamunka sorsát, tanácsokat ad, észrevételeket tesz. A sokszori csiszogatás hosszú óráinak végterméke: egy 30—40 gépelt oldalas önálló dolgozat.

MINDEN ÉV márciusában van egyetemünkön TDK-ülésszak, amikor különböző szekciókban (matematika, nyelv, filozófia, szociológia, statisztika stb.) kerülnek előadásra az elbíralt dolgozatok közül a legjobbak. A szekciónkénti első három helyezett munka a lehetőségekhez mérten anyagi jutalmazásban is részesül. Egyetemünk legjobb dolgozatai sikerrel szerepelnek az Országos Tudományos Diákköri Konferencián és a különböző nemzetközi TDK-ülésszakokon (Pozsony, Várna, Katowice).

Természetesen, nem minden dolgozat egyetlen szerző produktuma, egyes témák sokszor elkerülhetetlenül teszik, hogy kollektíva, úgynevezett „team” készítse a tanulmányt.

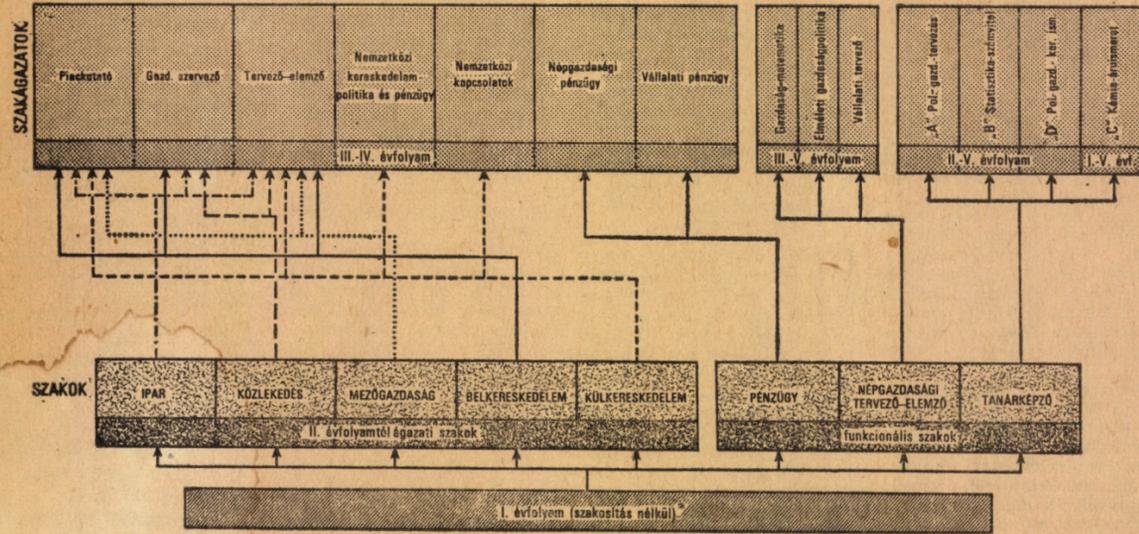
A TDK-munkát egyetemi szinten oktatókból és hallgatókból álló TDK Tanács irányítja és fogja össze.

A TDK-mozgalom jelentősége abban áll, hogy lehetővé teszi egy speciális téma átfogó és részletes megismerését, az alkotó gondolkodásra nevelés segítségét.

Egyetemünk szer

SAKOK ÉS SZAKÁGAZATOK A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEMEN

Népgazdasági tervező-elemzőszak

* Kivéve a tanárképző szak „C” szakágazatát, amely az I. évfolyamtól kezdve szakosodva működik.

ÁLTALÁNOS KÖZGAZDASÁGI KAR

Népgazdasági tervező-elemző szak
Tanárképző szak
Pénzügyi szak

IPARI KAR

Ipari szak,
Agrár szak,
Közlekedés szak

KERESKEDELMI KAR

Belkereskedelmi szak
Külkereskedelmi szak

— Az esti és levelező tagozatokon a fentiekben említett népgazdasági tervező-elemző szak nem indul.

— Az összevonások után a nappali tagozaton a népgazdasági tervező-elemző szak és tanárképző szak 5 éves tanulmányi idejű (ezen két szak az esti tagozaton nem szerepel), a többi szak a nappali tagozaton négy, az esti és levelező tagozaton pedig ötéves tanulmányi idővel jár.

— A szakosítás a nappali tagozaton csak az I. év után, az esti és levelező tagozaton a felvételi vizsga során történik.
— Az 1972–73-as tanévben első alkalommal beindult a kooperatív képzés, amely az esti-levelező oktatás korszerűsítésére irányuló forma. A kooperatív képzésben részesülő hallgatókkal szerződést kötnek a vállalatok. Ennek értelmében fizetésük meghagyásával felváltva egy évig az egyetemen tanulva, egy évig a vállalatnál dolgozva, mint esti hallgatók, öt év alatt végzik el az egyetemet.

A pénzügyi képzés célja és rendszere

A pénzügyi szakágazati képzést a népgazdasági igényeknek megfelelően alakítottuk ki. A pénzügyi oktatás rendszerének kialakítása során abból indultunk ki, és a termelési eszközök társadalmi tulajdonán alapuló gazdaságban, a pénzügyek, a pénzmozgások és -kapcsolatok összességét jelentik. A szocialista gazdaságban a pénzügyek körébe tartozik a pénz forgalomba hozatala (teremtése), mozgása, leülepedése a népgazdaság különböző területein, a pénzalapok létrehozása és felhasználása, majd a pénznek a forgalomból való kilépése (megszűnése).

A gazdaságirányítás adott rendszeréből következően, a pénzügyek funkciója, a gazdasági élet meghatározott célokra megfelelő szabályozása; a gazdasági folyamatoknál pénzfolyamatokon keresztül történő elemzése, ellenőrzése; valamint az elemzések alapján újabb és újabb döntések előkészítése.

Az indirekt gazdaságirányítási rendszerben a népgazdasági tervek közvetítésének alapvető eszközei, pénzügyi eszközök, ugyanakkor a gazdasági egységek szintjén hozott minden döntés valamely fázisában pénzügyi döntés és pénzügyi konzekvenciákkal jár. A pénzügyi funkció tehát a gazdasági élet minden területén fellelhető, és a terület konkrétan meghatározott jellegénél fogva lehet makró- vagy mikroökonómiai tevékenység. Nem kell talán külön hangsúlyozni, hogy a két szféra kölcsönös összefüggése nyilvánvalóak. hiszen a makróökonómia szintjén hozott minden döntés, az egyes gazdasági egységek tevékenységét, gazdasági döntéseit befolyásolja, az egyes gazdasági egységek elszigetelt döntéseiket, szándékolt (vagy nem szándékolt) népgazdasági hatásokkal járnak. Ezért fontos-

nak tartjuk, hogy a pénzügyi szakos hallgató, a pénzügyek egészéről kapjon átfogó képet, a szakágazati képzés viszont, adja meg azt a többletet, amit a szakágazat jellege megkövetel.

A minden pénzügyi szakos hallgatónak kötelező pénzügyi tárgyunk összefoglaló neve: *Pénzügytan*.

Ez tartalmazza:
— A pénzügyrendszer történeti áttekintését, egészen a jelenleg nyugaton funkcionáló aranydeviza-rendszerig; valamint a tőkés gazdaságban alkalmazott hitel-, költségvetés- és devizapolitikai eszközök rendszerének ismertetését; (*„Pénzügyek elmélete”* — féléves kurzus)

— A vállalati döntések körét meghatározó pénzügyi szabályozók rendszerének összefoglaló leírását, valamint olyan módszerek ismertetését, amelyek segítik a helyes vállalati jövedelempolitika, bérpolitika, árpolitika, beruházási politika stb. kialakítását; (*„Vállalati pénzügyek”* — féléves kurzus)

— A hitel-, a pénz- és devizaforgalom, a bankügy elméletének ismertetését, valamint annak összefoglalását, hogy milyen szempontok figyelembevételével célszerű a monetáris politikát kialakítani és milyen eszközökkel valósítható meg; (*„Pénzforgalom és hitel”* — éves kurzus)

— Az állami pénzügyek elméletének ismertetését, a költségvetési rendszer leírását, valamint a költségvetési döntések körének, és eszközeinek összefoglalását; (*„Költségvetés gazdaságtana”* — féléves kurzus)

— A gazdaság- és pénzügy-politika célrendszerének kialakítását meghatározó szempontok leírását, a célok elérését biztosító hitel-, költségvetés- és devizapolitikai eszközök egymással harmonizáló

rendszerének összefoglalását; (*„Pénz- és pénzügyi politika”* — féléves kurzus)
Ezzel a háromévet átfogó tárggyal párhuzamosan kerül előadásra a „Beruházási politika” és a „Pénzügyi jog” c. tárgya.

A pénzügyek makró-, illetve mikrojellegéből következően két szakágazatot hoztunk létre: a pénzügypolitikai szakágazatot, valamint a vállalati pénzügyek szakágazatot.

PÉNZÜGYPOLITIKAI SZAKÁGAZAT

A pénzügypolitikai szakágazaton — a feltételezett jövőbeni munkahely igényeinek megfelelően (PM, MNB, stb.) — olyan kiegészítő ismereteket kívánunk nyújtani, amelyek képessé teszik az adott szakágazaton végzett hallgatót arra, hogy a népgazdasági pénzügyi folyamatokat, és a mindenkori pénzügyi rendszer hatását elemezze, ennek alapján újabb döntések, javaslatok előkészítésére váljék alkalmassá. Ennek megfelelően arra törekszünk, hogy a népgazdaság egészét érintő elméleti és gyakorlati ismeretanyag jelentsen az oktatásban azt a többletet, amelynek el-sajátítása a képzés céljainak megvalósításához közelít.

Ezek a tárgyak a következők: második nyelv; jövedelempolitika; pénzügyi politika (gyakorlat); beruházási politika (gyakorlat); integráció pénzügyi kérdései; közgazdasági elméletek története (kétéves kurzus); népgazdasági tervezés és irányítás (kétéves kurzus); sztochasztikus módszerek és modellek.

Alternatív tárgyak: „Különböző bankismeret”, „Állam-számvitel”, „Biztosítás”.

VÁLLALATI PÉNZÜGYEK SZAKÁGAZAT

A vállalati pénzügyek szakágazaton belül arra törekszünk, hogy az itt végzett hallgató a mindenkori szabályozó rendszeren belül (ismer-

ve az adott rendszer kiváltani szándékolt hatásait), képes legyen egy meghatározott gazdasági egység és gazdálkodó szerv szempontjait szem előtt tartva a gazdasági pozícióit elemezni, döntéseket előkészíteni, és a döntések várható hatásait megbecsülni. Ennek megfelelően az egyetemen oktatott tárgyak közül azokat írtuk elő kötelező tananyagként (illetve olyan tárgyak tananyagát dolgoztuk ki), amelyek a választott képzési célt leginkább szolgálhatják.

Ezek a tárgyak a következők: vállalati pénzügyi és fejlesztési döntések (másféléves kurzus); iparvállalatok tervezése és szervezése; vállalati árpolitika; optimumszámítás (éves); bevezetés a gazdaságpszichológiába.

A koncentrált oktatás keretében választható pénzügyi tárgyak: „Tőkés vállalatok pénzügyei”; „Matematika alkalmazása a pénzügyekben”; „Nemzetközi pénzfolyamatok és intézmények”; „Beruházás-gazdaságossági számítások”; „A hitelezés gyakorlata”.

A szakszemináriumra meghirdetett témák, amelyekkel hallgatóink másfél éven keresztül foglalkoznak, mindkét szakágazatunk hallgatói számára lehetőséget adnak az érdeklődési körnek megfelelő választásra. Ennek értékelésére felsorolunk egynéhány témát:

- Devizapolitikánk kérdései
- A hitelpolitika és hitelrendszer fő kérdései
- Beruházási politikánk időszertű kérdései
- A társadalmi közös fogyasztás hatékonysága
- Vállalati pénzügyi döntések és információ-rendszerek
- A vállalatfejlesztés pénzügyi forrásai és azok orientáló hatása a vállalati döntésekre
- Vállalati jövedelempolitika, stb.

A képzésnek megfelelően, a pénzügyi szakon végzetek elhelyezkedhetnek a pénzügyi apparátuson belül (Pénzügyminisztérium, Magyar Nemzeti Bank, Állami Fejlesztési Bank stb.), illetve a tanácsok és vállalatok közgazdasági, pénzügyi, beruházási stb. osztályain.

Ez a szak csak nappali tagozatos hallgatók számára indul, és

képzési ideje öt év. Az általános közgazdasági ismeretek nyújtása mellett magasabb szintű matematikai és számítástechnikai képzettséget is ad. Tekintve, hogy a szakon sokkal több matematikát oktatnak, mint az egyetemen általában, ezért

a szakra jelentkezés fontos feltétele a matematika-tudás megfelelő szintje. A szakon belül III. évtől három szakágazat indul: gazdaságpolitikai, matematikai-gazdasági és vállalati tervezői szakágazatok.

A gazdaságpolitikai szakágazaton belül bő lehetőséget kapnak a hallgatók arra is, hogy elméleti problémákkal mélyebben foglalkozzanak, és így a közgazdaságtan egyes területeinek specialistává váljanak. Az egyetem elvégzése után olyan országos szervek-nél helyezkedhetnek el, ame-

lyek a közgazdaság nagy, átfogó (makro-) problémáival foglalkoznak.

A matematikai-gazdasági szakágazaton olyan matematikus közgazdászokat képezünk, akik egyrészt jártasak lesznek a matematikai modellezés elméleti és gyakorlati problémáiban, másrészt magas szinten képesek a számítástechnikai ismereteket alkalmazni. Ennek megfelelően az e szakágazaton végzetek főleg makroszintű tervezőintézményekben, számítóközpontokban és számítástechnikai laboratóriumokban helyezkedhetnek el.

A vállalati tervezői szakágazat célja: vállalati ismeretekkel rendelkező, modern matematikai módszerekben jártas közgazdászok képzése, akik ismerik és fel tudják használni a számítástechnika legújabb vívmányait a vállalati adatfeldolgozásban, az optimális döntések előkészítésében.

Közlekedési szak

E szak a közlekedési vállalatok és a közlekedés irányító szervei részére képez közgazdászokat.

A fuvarozás, áru- és személyszállítás növekedése, a fokozottabb gazdaságosságra, való törekvés, a közlekedési vállalatokat is arra ösztönzi, hogy minél több szakágazat specialistáinak megfelelő képzettségű közgazdászt vonjanak be a tervező- és irányítómunkába. Ezzel is biztosítva, hogy az új mechanizmus szellemének megfelelően minél gazdaságosabban, nagyobb nyereségtömeg elérésével végezhesék termelési tevékenységüket.

Néhány kérdésünkre dr. Bajusz Rezső, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium közlekedéspolitikai főosztályának vezetője adta meg a válaszokat.

— Milyen típusú közgazdászokra van szükségük?

— Főbb célkitűzéseiben változom a parlament által elfogadott közlekedéspolitikai koncepciót, amely részben a választ is tartalmazza. A közlekedéspolitikai koncepció célja a népgazdaság szállítási szükségleteit kielégítő, korszerű közlekedési rendszer kialakítása, amely tervszerű együttműködésben kapcsolja össze a közlekedés valamennyi ágát, elősegíti közöttük a hatékony forgalommezrosztást.

A koncepció fő célkitűzései a személy- és áruszállítási igények gazdaságos kielégítése, a szolgáltatások minőségi színvonalának emelésevel, figyelembe véve a honvédelem követelményeit. Ezenkívül fontos feladat a közlekedési ágak közötti munkamegosztás népgazdasági szempontból hatékony

kony javítása, a gazdaságosság növelése, a közlekedés részvételének fokozása az ország fizetési mérlegének javításában, a devizaszerző és devizakímélő tevékenység elősegítésével, valamint a munkaerő-gazdálkodás kérdéseinek megoldása.

— Nagy szükségünk van a szervező, tervező-elemző szakemberek munkájára az árpolitika helyes kialakításában, beruházási politika, vagyis állóeszköz-gazdálkodás fejlesztésében, a mechanikus szabályozók módosításában, az egyes közlekedési vállalatoknál a gyenge forgalmú állomások megszüntetése, a forgalom közútra terelése érdekében. Ipari, kiszolgáló, devizaszerző tevékenységeink miatt szükségünk van ipar, belker-, külker. szakon végzett közgazdászokra is. Azt lehet mondani, hogy az agrár- és tanári szakon végzettek kivül az összes szakról fel tudunk venni fiatal diplomásokat. Felméréseink szerint 1985-ig nem lesz kielégítő közgazdászigenyünk.

— Milyen a fiatal közgazdászok helyzete a közlekedés területén?

— A fiatal közgazdászok általában megtalálják és megalkalmazzák a helyüket nálunk. Sok lehetőség áll előttünk, hogy különböző módon bebizonyítsák a közlekedési területen. Az egyes vezetők még ma is fenntartással fogadják a női közgazdászokat, de ennek ellenére nem a nemek, hanem a tehetség szerinti megkülönböztetés dominál. A fiatal közgazdászok fizetése a szakvizsgák letétele után 2200–2500 forint, öt év után 2900–3200 forint körül alakul.

A közgazdászok szerepe az iparvállalatoknál

EGYETEMÜNK IPARSZAKÁN — az oktatás szakosításának további lépésében — a III. évfolyamtól kezdve az iparvállalati gyakorlat igényeinek megfelelően a hallgatók a tervezőelemző, szervező, piackutató szakágazatokon készülnek fel jövedő vállalati munkájukra. A vállalati közgazdasági munkában ez a szakosodás nem jelent azonban merev elhatárolást, mivel a vállalati közgazdászoknak, ha bármely specializált szakterületen eredményesen akar dolgozni, a vállalat működésének egé-

szerű gazdasági áttekintéssel kell rendelkeznie. Ezzel a szakágazati oktatás is számot vet: az intenzív szakágazati képzés mellett a hallgatóknak más szakterületek gazdasági kérdéseivel is meg kell ismerkedniük.

A tervezés során a piaci szükségleteket, értékesítési lehetőségeket, saját gyártási lehetőségeiket és egyéb tényezőket elemezve meg kell állapítani, hogy miből mennyit, milyen áron, milyen időszakban stb. célszerű gyártani és értékesíteni, hogy a vállalat

(Folytatás az 5. oldalon)

vezeti felépítése

A közgazdász szerepe az iparvállalatoknál

(Folytatás a 4. oldalról)

minél nagyobb nyereséget érjen el. Ezzel összefüggésben meg kell tervezni azt is, hogy milyen intézkedésekkel kell növelni a munka termelékenységét, csökkenteni az önköltséget, milyen munkaerőre lesz szükség, milyen új gyártmányokat célszerű és gazdaságos kifejleszteni, melyek gyártását ajánlatos abbahagyni, milyen beruházásokra van szükség, azok hogyan fognak kifizetődni stb.

A TERVEZÉS KÖZPONTJA a vállalatoknál a tervező-üzemgazdászati osztály, de — mivel a terv a vállalat egész működését átfogja —, a tervezésben részt vesz az értékesítési, anyaggazdálkodási, munkaügyi, pénzügyi, számviteli osztály is. Még olyan tipikusan műszaki osztályok is, mint a műszaki fejlesztés, beruházás is, szükség van a tervező közgazdászra, akinek feladata az új gyártmányok, technológiai eljárások bevezetésével, beruházásokkal kapcsolatos gazdasági tervszámítások, elemzések elkészítése, a műszaki elkészítések gazdasági ellenőrzése.

Az üzemszervezés egyre fontosabb szerepet játszik a vállalat életében. A vállalatok méreteinek növekedése, szervezetük bonyolultsága, egyre magasabb technikai felszereltségük egyre nagyobb fokú szervezethez vezet.

A szervező munka hatáskörébe a vállalat egész működése beletartozik, a munkaadóktól a vezérigazgató iróig. Központja az üzemi szervező osztály, amelyet rendszerint a vállalat vezetője bízik meg szervezési feladatok megoldásával. Magas fokú szervezői képességre és tapasztalatokra van azonban szükség más osztályok, részlegek irányításában, munkájuk megszervezésében is. Így pl. a termelésirányítási, programosztályokon, ahol a fő probléma a gyártás tervszerű irányítását biztosító, gazdaságos programok tervezése, betartásuk szervezése, korszerű módszerekkel való ellenőrzése. A munkaügyi osztályokon a fő feladat tulajdonképpen a munkaerővel való gazdálkodás ésszerű megszervezése, valamint a vállalat jövedelmezőségét és a dolgozók érdekeit optimalisan szolgáló anyagi érdekléttség (bérezési, részvétel) rendszer érvényesítése.

Ugyancsak gazdasági szervezői képesség szükséges az anyaggazdálkodási, értékesítési, számviteli stb. osztályokon, ill. egyes részlegeiben, azok irányításában, munkájuk belső megszervezésében, az érdemi munkakörök egy részének elvégzésében.

A REFORM KAPCSÁN az iparvállalatok értékesítési tevékenysége erősen kibővült, jelentősége megnőtt. A vállalatnak önállóan kell a piaci szükségleteket felmérnie, a piaci igényeket felkutatnia, a vevőket megkeresnie, a vevők megszerzése és megtartása érdekében korszerű propaganda, tanácsadó, szerviz stb. funkciókat megszerveznie és fenntartani.

A vállalatok munkaerőigénye korszerűen, tudományosan képzett, a tudományos eredményeket a gyakorlatban alkalmazni képes közgazdászokat igényel. Az iparszakon a képzés célja a tudomány korszerű ismereteinek elsajátítása mellett azok gyakorlati felhasználására, célszerű alkalmazására való felkészítés. Ezért dominálnak főként a képzés utolsó időszakában a gyakorlati jellegű foglalkozások.

Figyelmeztetni kell azonban arra, hogy az egyetemi képzés ilyen módszere mellett az egyetemen még senki nem válik kész szakemberré, mint ahogyan a végzős mérnökhallgató, vagy bármely más diplomás sem az.

Semmilyen oktatási intézmény nem vállalkozhat arra, hogy olyan kész szakembereket: közgazdászokat, mérnököket, jogászokat stb. képezzen ki, akik a vállalati adottságok és szerteágazó skálájában jelentkező gyakorlati igényeknek, feladatoknak közvetlenül, további tanulás nélkül meg tudnak felelni. Képzési rendszerünk célja az, hogy olyan közgazdászokat képezzen ki, akik tudományos és gyakorlati ismereteiket képesek bármely iparvállalatnál — az iparvállalat adottságait felismerve — alkotó módon felhasználni, adott feladatokat önállóan megoldani. Alkotókészség, önálló, közgazdasági gondolkodás, az iparvállalati gyakorlatban adódó gazdasági problémák felismerésének képessége olyan követelmények, amelyeket nemcsak az egyetem, de az iparvállalat is joggal támaszt a fiatal közgazdással szemben.

Tanári szak

A Közgazdasági Egyetem képezi a közgazdasági szak középiskolák tanárutánpótlását is, és így nem meglepő, hogy tanárok is végeznek egyetemünkön.

Négy ágazatban lehet nálunk tanári képzést szerezni, a következő párosításban: A: politikai gazdaságtan — tervezés; B: könyvvitel — statisztika; C: kémia — áruismeret; D: politikai gazdaságtan — kereskedelmi ismeretek.

A képzési idő öt év, amit az indokol, hogy a szakmai ismeretek mellett a hallgatók pedagógiai ismereteket is elsajátítanak, és gyakorlaton is részt vesznek.

A leendő tanárok gyakorlati oktatására az egyetem két gyakorlati iskolával rendelkezik.

Az A-, B-, D-szakon a hallgatók második évtől szakosodnak, míg a C-szak már az első évfolyamon önállóan, és elvált a többi első éves tanulmányaitól. Erre azért van szükség, mivel a kémia oktatása nem egyetemünkön, hanem az ELTE természettudo-

mányai karán folyik, és így a C-szakosok tulajdonképpen két egyetemre járnak.

A tanárszakon végzett hallgatók főleg — természetesen — tanárként helyezkedhetnek el, de emellett a közgazdasági ismereteket olyan magas szinten sajátítják el, hogy a tanári hivatás mellett szakértőként, az illető ág minisztériumában, is tevékenykedhetnek.

Azt talán mondanunk sem kell, hogy a leendő tanárok iránt óriási a kereslet, úgy-hogy elhelyezkedési gondjaik nem lesznek.

A tanárképzés tulajdonképpen kettős feladatot old meg egyetemünkön, a hallgatóknak meg kell tanulni egyrészt a szaktárgyakat és a közgazdaszműveltséghez tartozó társadalmi ismereteket, másrészt pedig el kell sajátítani azt a készséget, hogy tudásukat képesek legyenek átadni leendő tanítványaiknak. A szakmai érdeklődésen túl, ezért elengedhetetlen, a tanári hivatásra készülőknek a pedagógiai érzék, a mások nevelésének igénye.

Külkereskedelmi szak

Külkereskedelmi forgalmunk gyors ütemben, a termelés növekedését meghaladó mértékben növekszik. Magyarországon minden harmadik-negyedik ember exportra dolgozik. Rendkívül nagy tehát a külkereskedelem jelentősége. Egyetemünkön az első külkereskedelmi szakos diplomások 1952-ben kerültek a magyar külkereskedelmi apparátusba.

Milyen ismeretek szükségesek, ahhoz, hogy egy gazdasági szakember a külkereskedelmi területén eredményes és hasznos munkát végezhesen?

Tömören megfogalmazva a követelményeket:

A külkereskedelmi szakos közgazdász elméleti ismeretekre alapozva elsősorban gazdaságpolitikára, ezen belül a külkereskedelmi politikára specializálódik. Ismernie kell a gazdaság fejlődésének törvényszerűségeit, a gazdaságban végbemenő folyamatokat. Tudnia kell, hogy a külkereskedelem kapcsolja a magyar gazdaságot a nemzetközi munkamegosztás rendszerébe, a szocialista világ gazdasági rendszer folyamatába.

A külkereskedelmi szakos közgazdász gyakorlati ember. Ismeretét alkotó módon, a külgazdasági szférában hasz-

nálja fel. Szervezi, irányítja, lebonyolítja a nemzetközi árucserét, miközben a gazdasági növekedés elősegítésén munkálkodik.

A külkereskedelmi szakos közgazdász tudomásul kell vennie, hogy a forgalom viszszahat a termelésre, vagyis a külkereskedelemnek a belső és a külső piacon egyaránt termelés szervező funkciója van. Ebben az értelemben a külkereskedelem és a gazdaságpolitika között kölcsönhatás érvényesül. A külkereskedelmi szakos közgazdászoknak ezért alapos gazdaságpolitikai ismeretekkel kell rendelkezniük, mert a választott szakterület problémáinak megismeréséhez, a szűkebb értelemben vett szakudás elsajátításához ez jelenti az alapot.

Milyen szaktárgyak foglalkoztatják a külkereskedelmi szakos közgazdászra jellemző ismeretanyagot?

A legfontosabbak közé sorolható a Külkereskedelem gazdaságtana, a Külkereskedelem technika és szervezése, a Nemzetközi pénzügyek, a Piacpolitika a külkereskedelemben.

A külkereskedelmi szakoktatásban külön hangsúlyt kap a nyelvek tanítása, tanulása. Az egyetemi hallgatók rész-

Követelmények a belkereskedelmi szakon

A belkereskedelmi szakon mindhárom szakágazat, tehát a marketing, a szervező és a tervező-elemző beindul. A kereskedelmi szakos hallgatók számára valamennyi szakágazatban követelmény a rendkívül rugalmas, piacközpontú kereskedelmi szemlélet kialakítása.

Természetes, hogy a kereskedelem területén a hatványozottabban funkcionáló piaci kapcsolatok lényegesen rugalmasabb, a fogyasztói keresletet, a beszerzési piacot és a gazdasági hatásokat jobban ismerő operatív közgazdászokat igényelnek. Így volt ez régen is, és fokozottan áll el követelmény napjainkban. Egyébként érdekes megemlíteni, hogy a belkereskedelmi tanszék dolgozói részéről már mintegy évtizeddel ezelőtt — a marketing-tevékenység egyes elemeivel foglalkozó — piac centralisztikus publikációk sora jelent meg.

A marketing szakmai képzését külföldi szakirodalom mányozásának szűkebb körében, s szakágazati felvétel esetén tel vagyunk a nyelvi szűrtésre is.

A szervező szakágazat letén továbbtanuló hallgató is számos sajátos probléma találkoznak. A kereskedelmi munkaszervezés figyelemmel kell lenni a munka sajátosságaira, népgazdasági ágazatok vállalatok által irányított egységeknél a száma lényegesen kisebb, mint a belkereskedelemben. A sok kis és irányítása nagyon bonyolult szervezési munkát kívánó termelő ágazatokban a viszonylag egyenletes szembem a kereskedelemben a vevők jelentőségét lehet beprogramozni, úgy, mint az ipari üzemi termelését. Nagyon az ide ingadozások, egy éven, egy ten, sőt, egy napon belül

A szervező tevékenység egy fontos feladata, ezen ingadozásokhoz alkalmazkodó munkabeszámítás kidolgozása. A kereskedelem területén a nyereség változások mentébe az egyes alkalmazott üzlettipusok vonatkozásában is. Megjelent az önkiszolgáló automata kereskedelem, csomagküldő kereskedelem új típusú nagyzemek lének. A korszerű megvalósított több szervezőkát és tudományos vizsgálatakat követelmények. Ezekbe vizsgálatokban az eddigi, bizonyítottakhoz hasonló, és a gyakorlatunka vábba is folytatni szándunk. E szakágazatra kerül a hallgatók gyakorlati feladatok tömegével fognak találkozni. Jelenleg például, fő hallgatóknak foglalkoznak a kereskedelmi vállalatok belső mechanizmusának korszerűsítésével.

A szervező-elemző szakágazat hallgatóinál elsősorban a vezetőképzés kifejlesztésére kell koncentrálni. Tanszékünk éve óta foglalkozik olyan feladatok kidolgozásával, amelyek hallgatóinkat a kereskedelmi vállalatok gyakorlati tervezési problémáival ismertetik meg, és azokat meghatározott feltételek között valószínű döntések, tervek és prognózisok kidolgozásában be-gyakorolják. E tevékenységünket akarjuk továbbfejleszteni különféle feladatok megoldására alkalmas modellek kidolgozásával, valamint a jelenlegi körülményeket tükröző esettanulmányok elkészítésével és készségfejlesztő foglalkozásokkal való felhasználásával.

Foglalkozunk a szakágazat hallgatóinak oktatása során, a fogyasztás távlati tervezésének problematikájával is. Hallgatóink elhelyezkedése biztosított. A közelmúltban és a jelenlegi elhelyezkedés során is, egy végzős belkereskedelmi szakos hallgatóra 2-3 felajánlott állás jut. A hallgatók többsége kereskedelmi és vendéglátóipari vállalatoknál, fogyasztási szövetkezeti szerveknél, utazási irodáknál és iparvállalatok értékesítő tevékenységgel, valamint reklámmal és piackutatással foglalkozó részleggel helyezkedik el. Az utóbbi időben különösen megnőtt a kereslet marketingtevékenységgel foglalkozó hallgatók iránt. Korábban az elhelyezkedők zöme a vállalatok áruforgalmi vagy tervstatistikai osztályaira került. Néhányan közülük azonnal, vagy jó munkájuk alapján 3-4 éven belül kutatóintézetekhez és főhatóságokhoz is kerültek. Nagyon sok jó képességű hallgató fizetés emelkedett két-három éven belül kétezer ötszáz forint fölé.

Agrárközgazdászok képzése

Az agrárközgazdászati szakon jóváhagyott terveink szerint — elterően a többi ágazati szaktól —, nem három, hanem csak két szakágazat van: a piaci (marketing) és a tervező-elemző. Ezt az elterét mindenekelőtt az indokolja, hogy a Gödöllői Agrártudományi Egyetem általános mezőgazdasági mérnöki karán, az 1969./1970. tanévben külön szakon, üzemszervező mérnökök kiképzése kezdődött meg. Ha tehát, az agrárközgazdászati szakon is elindíthatnánk a szervezői szakágazatot, akkor a két egyetem képzési rendszerében óhatatlanul átfedés alakulna ki, amire nincs szükség.

A bevezetőben említett két szakágazat tanterve tulajdonképpen két dologban különbözik egymástól; egyrészt a közgazdasági, szakágazati tantárgyak arányában, másrészt a képzési irányának megfelelően a szakágazati módszertani tantárgyak. Ezentúl a piaci szakágazaton nagyobb a szerepe a külföldi nyelveknek. Örülünk azonban, ha a fakultatív lehetőségeket kihasználva, a tervező-elemző szakon is minél többen tanulnának a kötelező, túl is nyelvet. Gyakorló agrárközgazdászaink körében ugyanis meglehetősen gyenge a nyelvismeret, pedig

egyre nagyobb szükségük van a külföldi szakirodalom figyelemmel kísérésére.

A szakágazati oktatás irányára szerint a hallgatók egy része a beszerzés és értékesítés, a másik része pedig a termelés kérdéseiben lesz inkább járatos. Valamennyi hallgatónk erősebb képzést kap a mezőgazdaságra, mint a vele kapcsolatban álló ipari és kereskedelmi ágazatokra vonatkozó közgazdasági kérdésekben. Agrárközgazdász hallgatóink iránt rendkívül nagy az igény. Bátran mondhatjuk, hogy e tekintetben a kereslet nagyobb, mint a kínálat. Ez hosszú ideig továbbra is így lesz, bár napjainkban gyakoribb, hogy ipari szakterületekről komoly gyakorlati tapasztalatú közgazdászok mennek át a mezőgazdaságba. Az agrárközgazdászok hiánya élesebben mutatkozik az új gazdasági rendszer bevezetése óta, ugyanis az új mechanizmus sok mezőgazdasági vállalatnál és államigazgatási in-

tézményben is, arra a felismerésre vezetett, hogy a mezőgazdaság irányítását agrárközgazdászok nélkül megvalósítani nem lehet.

Az agrárközgazdászok elhelyezkedésének fő területe az agrárkomplexum termelési és forgalmi szférájában jelölhető meg. (Vagyis a mezőgazdasági termékek — és mezőgazdasági gépek — termelésében, felvásárlásában, feldolgozásában, elosztásában és forgalmazásában résztvevő termelőegységeknél.)

Ma már azonban nálunk is utat tör az a felismerés, hogy a mezőgazdasági termelőszervezőket előállító és az élelmiszeripari vállalatok sem nélkülözhetik az agrárközgazdászokat. Az agrárkomplexumban, ez idő szerint, még nagyon kevés az agrárközgazdász, míg termelőszervezőkben is épp csak, hogy elkezdődött az agrárközgazdászok alkalmazása, de most már megindult az a tanfolyam, és egyre inkább erősödik a törekvés, hogy ütőképes üzem-

gazdasági csoportokat hozzanak létre.

Ez ideig hallgatóink többsége a központi szervekhez került, a megyei tanácsok mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályok igényeit sohasem tudtuk kielégíteni. Még kevésbé a járási, a vállalati szintről jelentkező keresletet. Az államigazgatásban az agrárközgazdászok alkalmazásának területe tovább bővül. Elsősorban itt is a mezőgazdaság és a termelőszervezőket gyártó iparágak érintkezési pontjain. Emellett érdekes, s egészen új intézményei az agrárközgazdászok alkalmazásának, a termelőszervezők szövettségei.

Őszintén kell szólni arról is, hogy az alkalmazási terület széles köre ellenére, szakunk iránt a továbbtanulásban nincs kellő érdeklődés.

Ez is közrejátszott abban, hogy az 1963-64-es tanév után csökkentették a szakra felvett hallgatók létszámát, nem akarván a szakot olya-

nokkal felduzzasztani, akik oda nem jelentkeztek. Nyilván itt is több ok forog fenn, amelyek elemzésére most nem térhetünk ki.

Nem hallgathatunk azonban arról, érdeklődés, nálunk ma a közgazdászok körében az agrárközgazdászok keresnek legjobban. A vidéki munkahelyek, elsősorban a mezőgazdasági vállalatok igényeinek megfelelően felkészült hallgatóink fogadására, munkába állításukkal egyidejűleg rendszerint a lakásprobléma megoldásáról is gondoskodnak. Ismeretünk szerint vidékre került hallgatóink előbb jutottak lakáshoz, mint azok, akik Budapesten maradtak.

Végzett hallgatóink javarésze 2-3 év múltán valóban elérte az egyetemi képesítést igénylő, vidéki viszonylatban pedig gyakorta a vezető beosztást is. Keresetük is e szerint alakul. Már a második évben általában meghaladja a 2000 forintot, 3-4 év után elér a 3000-4000 forintot. Ennek ellenére természetesen szakmailag megalapozott, kezdeményező munkát várnak tőlük. Ha ebben jól helytállnak — ahogy ez többségük esetében történt —, egyetemünk nevének szerepeket elismerést, ha belebuknak, a hitelét rontják.

Ahol mindent elintéznék

olyan hallgató van, egyetemi éve alatt valamilyen formában ne folytathatna az Erdekévédelmi bizottsághoz. Sok üres zseb van a 1966 óta, amikor az MSZP megalapította az Erdekévédelmi bizottságot, azzal, hogy a gyengébb hallgatókat a karra vezetnék. Ez keresni. Ez képzés. Ez a hallgatók számára az albér-

gatókon múlik most, hogy élnek-e a lehetőségekkel.

Van-e valami új munkalehetőség?

— Lesz, de ez főleg a lányokat érinti. Ebben a hónapban adjuk fel az újsághirdetést, hogy egyetemi hallgatók gyerekek felügyeletét vállalnak. Akiket ez érdekel keressenek meg minket a 382-es szobában. A tanszékünk is érdeklődünk „munkaügyben”. A nyelvi tanszék válaszolt is kérdéseinkre — akik tudnak oroszul, azok kaphatnak fordítást vagy tolmácsolhatnak. Néhányan már jelentkeztek is erre. Ha már a jelentkezés szóba került, szeretnénk ha a hallgatók komolyan vennék ezt, hogy jelentkeztek valamelyik alkalmi munkára. Előfordul sajnos nem is ritkán, hogy nem mennek el dolgozni azok, akik előzetesen már jelentkeztek. Kérjük a hallgatókat, hogy nagyobb felelősséget tanúsítsanak a tőlük, mert egyrészt saját társaik előtt foglalják el a helyet, másrészt az EB híret rosszat, és legkésőbb már nem hozzánk fognak fordulni munkalehetőségekkel az érintett vállalatok.

A vállalatok egyébként gyakran kérnek egészségügyi igazolványt, ezért nem árt, ha ki-váltják azokat, akik sokat járnak el dolgozni.

Most a hallgatók számára lenni az EB?

— Az EB-t meg Radnóti vezeti, a bizottság vezetője. Az EB-nek jelenleg hátré hátré van, munkalehetőségei vannak. Tanítványok és albérlet. A munkalehetőségei vannak. Tanítványok és albérlet. A munkalehetőségei vannak. Tanítványok és albérlet.

— Bár a nyár régen elmult és soká lesz, mit tudsz mondani a nyári munkalehetőségekről?

Melyik munkalehetőség zica legjobban a hallgatókat?

Sláger munka a konzervgyárban van és a jegyszedés a tationban.

Felállást hányan vállalnak el?

Jelenleg sokkal több a munkahely, mint ahányan jelentkeznek. Van rá lehetőség, hogy heti 16—18 órában közgazdasági jellegű munkát szerezzenek. Felvettük a kapcsolatot az illetékes vállalatokkal, a minisztériumokon keresztül vállalat jelezte, hogy tud-foglalkoztatni 1—2 főt ilyen legű munkakörben. A hall-

Befejezésül még annyit szeretnénk közölni a hallgatókkal, hogy elkészülték a munkavállalási jelentkezési lapok. Ezek kitöltése után fel tudjuk mérni, hogy alkalmi munkát vagy félállást keresnek a hallgatók. Vállalnak-e tanítványt, vagy fordítást. A jelentkezési lapok kitöltése azt a célt is szolgálja, hogy ha hirtelen valami új munkalehetőség adódik, akkor tudjunk kihez fordulni. Mivel kevés a jelentkezési lap, ezért személyesen gyertek el az EB-re értük. A bizottság tagjai, négy fű és három lány minden nap tart ügyeletet.

Tóth Vladimír

Modern ismeretek:

Számítástechnika

A kormány által 1971-ben elfogadott számítástechnikai központi fejlesztési program a számítástechnikai eszközök elterjesztésének — gyártásának és alkalmazásának — jelentős mértékű meggyorsítását írja elő.

A program alapján az üzembeállításra kerülő elektronikus számológépek túlnyomó többsége vállalatoknál fog üzemelni, és gazdasági feladatokat fog megoldani, hiszen az elektronikus számológépek egyik legtipikusabb és egyben legselesebb alkalmazási lehetősége éppen a gazdasági alkalmazások képezik. A IV. ötéves terv végére az 1971. évi 161 darabról közel 500 darabra emelkedik a hazánkban üzemelő elektronikus számológépek száma.

Mindez azt jelenti, hogy az elkövetkező években ugrásszerűen megnövekszik a népgazdaság igénye a számítástechnikához értő közgazdászok iránt.

Ez az igény elsősorban nem az üzemeltetésre vonatkozóan lép fel (tehát nem olyan emberekre kíván, akik alkalmaznak arra, hogy működtessék az elektronikus számológépet), hanem a felhasználókra vonatkozóan. Olyan szakembereket igényel tehát, akik értelmes feladatokat tudnak adni gépeknek, illetve a gépeket működtető programozóknak és a matematikusoknak.

Ha az elmondottakhoz hozzátesszük, hogy napjainkban is ezből a szakemberekből van a legkevesebb (illetve, hogy már napjainkban is „hiánycikknek” számítanak a jól

képzett felhasználók), akkor még inkább érzékelni tudjuk a népgazdaság ilyen irányú elvárásának súlyát.

Mindezek felismerése tette szükségessé, hogy a magyarországi felsőoktatási intézetekben — így a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen is — a korábbinál átfogóbb és mélyrehatóbb számítástechnikai képzés induljon.

A Közgazdasági Egyetemen a felhasználói ismereteket nyújtó átfogó számítástechnikai képzés az 1971—72-es tanévben indult meg.

A képzés tulajdonképpen két, szervesen egymásra épülő részből áll. Az első rész az alapképzés, amelyben minden hallgató részesül.

Tematikailag három tárgyól áll: Bevezetés a számítástechnikába, FORTRAN, Az informatika alapjai. A Bevezetés a számítástechnikába című tárgy a szeptemberi, úgynevezett koncentrált időszakban kerül oktatásra heti 16 órában négy héten keresztül. Ebben a 64 órában

a hallgatók megismerkednek az elektronikus számológépek felépítésével, működésével, a programozási alapjaival. A gyakorlatokon az algoritmikus gondolkodás módjait sajátítják el.

A koncentráció végén a hallgatók írásbeli kollokviumot tesznek. A FORTRAN programozási nyelv oktatása két féléven keresztül heti három órában történik. Ekkor már módjuk nyílik a hallgatóknak arra, hogy a saját

tóknak arra, hogy a saját készítésű programjaikat kipróbálhassák elektronikus számológépen.

A jobb felkészültségű diákok saját feladatokat is gépre vihetnek.

Az informatika alapjai című tárgyat második év első félévében hallgatják a diákok heti három órában. Ezeken az előadásokon az elektronikus számítógép és a gazdaság kapcsolatával ismerkedhetnek meg.

Az egyetemi számítástechnikai képzés második szakasza a speciális képzés. Ebben már csak a népgazdasági tervező elemző szakos és az ipar szak szervező szakágazatára járó hallgatók részesülnek.

A képzés során a hallgatók olyan további ismeretekre tesznek szert, amelyek biztosítják számukra, hogy a népgazdasági, illetve vállalati problémák elektronikus számológépes megoldásában — közgazdasági ismereteikre is támaszkodva — hatékonyan részt tudjanak venni.

A fentiekben vázolt képzési rend két éve kezdődött. Az elmúlt két év alatt a képzési irányító /számítástechnikai tanszék különös gondot fordított arra, hogy az új tárgyak bevezetése során fellépő problémákat megoldja. Ily módon minden új évfolyam kiforróbb tananyagot kap, s ez nagyban hozzájárul a képzés hatékonyságának a növeléséhez.

A szak- és szakágazat-választásról

Az hogy hallgatóink az I. évfolyam befejezése után szakosodnak, és a II. évfolyam végén — szakon belül — szakágazatot választanak, képzéskorszerűsítésünknek abból az alapvető céljából következik, hogy a népgazdaság tényleges igényeinek minél jobban meg-

felelő képzettségű és készségű közgazdászokat bocsásson ki egyetemen. Ez a hallgatók egyéni érdeke is.

A II. félév nagy feladata a szakosítás. Ezt persze arra hivatott bizottság végzi, amelyben az első éveseket saját KISZ-vezetőik képviselik, le-

hetőleg minden egyes emberről, minél jobban informálódva. Az előkészítés során azonban még ránk, idősebbekre is szükség van. A szakok KI Z-vezetői tájékoztató megbeszéléseket tartanak szakukról, hogy orientálják az első éveseket, felhívják a figyelmüket a közhiedelmek tévedéseire, az egyes szakok feladataira és vonzerejére. Ez fontos, mert sok szakot nemigen ismernek, másokra pedig többszörös a túljelentkezés. Pedig felesleges ez a feszültség. Hiszen

egyetemünknek nincs olyan szakja, amely komoly perspektívákkal, szép és érdekes feladatokkal, izgalmas feltétel-keretekkel ne kecsegtetne.

Az alapszervezetek közvetlenül is beleszólhatnak a szakosításba úgy, hogy minden tagjukról jellemzést, javaslatot adnak, kapott szempontok alapján. Persze jó lenne, ha a középiskolák KISZ-jellemzésekre is támaszkodnánk: akár úgy, hogy tartalmukra is építünk, akár úgy, hogy mindenki ismeri már az ilyen véleményezések módszereit, légkört és hozzájárult az összetettséghez.

A szakválasztáskor arra a kérdésre kell keresni a választ, s a szak megválasztása arra jelent feleletet, hogy ki-ki milyen követelményrendszerben tudja majd a legnagyobb teljesítményt nyújtani, vagyis a maga adottságait a legjobban kibontakoztatni és érvényesíteni. A szakágazat választáskor pedig e felelet még konkretábbá, árnyaltabbá válik.

Itt az első két évben hallgatóknak ki mindent a hallgatók a tájékozódás érdekében. Szervezzék

a csoportok beszélgetéseket, kirándulások alkalmával nézzenek meg egy-egy vállalatot, termelőszövetkezetet, érdeklődjenek tevékenysége iránt. Reálisan értékeljék saját felkészültségüket, s így válasszanak szakot.

Ha a szakosításban részt vevő tanárok — akiknek feladatairól ezúttal szándékkal nem sok szót ejtettünk — és diákok teendőiket egyaránt legjobban igyekezettük szerint, akaratlanul, s következetesen végzik, akkor munkánk eredményes lesz.

A közösség nagy célokkal: szakkollégium

Programunk egyik legfontosabb feladata az egyetemi követelmények mind teljesebb kielégítése mellett öntevékenységgel, közösségi erejének felhasználásával, s nem utolsósorban egyetemi oktatóink segítségével magas fokú szakmai műveltséget szeressünk, mintegy tudományos tevékenységet folytassunk.

A szakkollégium munkájában az első év végén lehet bekapcsolódni; kezdetben bevezető jellegű szemináriumokon vesznek részt a hallgatók, természetesen ki-ki érdeklődési körének megfelelően.

Az itt kapott orientáció hányan segítheti elő, hogy több önállóan dolgozzunk egy-egy meghatározott témában tudományos diákkörökben. Ehhez természetesen megkapjuk a megfelelő szakmai támogatást.

Tevékenységünk egy másik oldala a gazdasági, politikai és kulturális kérdésekben való biztosabb eligazodásunk, műveltségünk fokozása. Ilyen céllal rendszeresen tartunk vitákat, beszélgetéseket, előadásokat a legkülönbözőbb kérdésekről. Ezek egy részére az illető szakterület legkiemelkedőbb képviselőit is meghívjuk: rendezvényeinken politikusok, írók, művészek, a tudományos és gyakorlati élet kiemelkedő személyiségei vetnek és vesznek részt. Lényeges hangsúlyozni, hogy rendezvényeinken az ismeretek szélesítésén kívül igen fontos célunk az aktív gondolkodás, a vitakészség fejlesztése.

Létünk, munkánk döntő eleme a közösségi erejére való támaszkodás. Minden erőnkkel azon vagyunk, hogy olyan közösséget kövessünk ki, ahol mindenki saját személyes ügyének tekinti a

közös sikert, s ugyanakkor az együttes munka, az aktív együttélés mindenkit személy szerint is előrelévisz.

E célt az állandó együtt élés, együtt munkálkodás mellett kirándulások, klubéletünk, közös kulturális megmozdulások hivatottak elősegíteni. Egy ilyen rövid ismertetőben nehéz tevékenységünk sokrétű, színes voltát érzékelteni. Talán kicsit általánosan hangzik, amit leírunk. Mindenkinek módja van azonban megismerkedni munkánkunkkal, életünkkel: rendezvényeink többsége nyilvános és egyébként is szívesen fogadjunk minden érdeklődőst. A lélegző, a szellemet — ami pedig talán a legfontosabb, az egész kezdeményezésben — igazán csak akkor lehet érzéni, ha az információk a személyes találkozás élményével gazdagodnak.

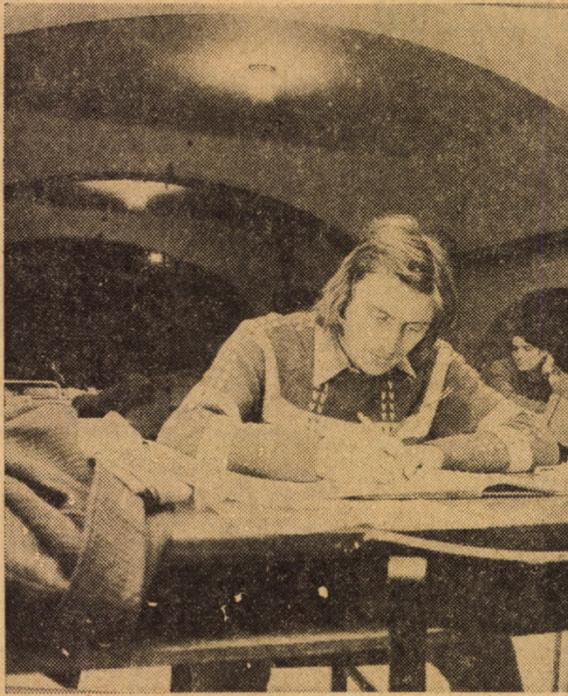
Végeztül néhány adat, illetve tény.

A szakkollégiumnak jelenleg 86 tagja van, akik az első év végén történő önkéntes jelentkezés és felvételi beszélgetések útján kerültek be. A felvételiútvaló döntés teljes egészében a szakkollégiumi tagság jogkörébe tartozik.

A felvételinél a megfelelő (évfolyamától feletti) tanulmányi eredmény és pozitív közérdekű cselekvések vállalása mellett fontos szempontnak tartjuk a hátrányos helyzetű hallgatók segítését.

A szakkollégiumnak budapesti és vidéki hallgatók is tagjai lehetnek. Az utóbbiak együtt laknak a Veres Pálné utcai kollégiumban és számbelileg túlsúlyban vannak a budapesti hallgatókkal szemben.

A szakkollégium — más egyetemi kollégiumokhoz hasonlóan — a legszélesebb körű önkormányzat alapján működik.

Az egyetemi zibongó

Középis- iskolai vitakör

Szeretnél volt középis-
kolád KISZ-munkájá-
ban segíteni? Érdekel az
agitációs munka? Szeret-
nél politikai ismereteidet
fejleszteni?

Egyetemünk KISZ-
vezetőknek egyik szakbí-
zosága a KÖZÉPISKO-
LÁS POLITIKAI VITA-
KÖR CSOPORT lehetősé-
get ad erre. Csoportunk-
nak kb. 45-50 hallgató
tagja van, akik a buda-
pesti középisiskolák poli-
tikai oktatásában segíte-
nek. Oszály-, vagy évfolyam-
szinten havonta 1-2
alkalommal tartunk vita-
köröket a legkülönbözőbb
témákból. Aktuális kül-
és belpolitikai kérdések,
fontos gazdaságpolitikai
döntések ismertetése, az
ifjúság egyes problémáinak
elemzése szerepelnek té-
máink között.

Törekvésünk, hogy ne
csak sablonos előadásokat
tartunk, hanem az ér-
deklődés felkeltésével, a
vita megfelelő irányításá-
val politikai élményt
próbáljunk nyújtani a
középisiskolák diákoknak.
Természetes, hogy elkép-
zelésünk valóraaváltásához
széles körben tájékozott
segítőtársakra van szükségünk,
akiknek feltétlenül
kell rendelkezniük bizonyos
pedagógiai képzettséggel is.

Tevékenységekünk azon-
ban nemcsak a viták-
ról megtartásából áll.
Már hagyománynak te-
kinthető, hogy csoportunk
rendezi meg a budapesti
KISZ-bizottsággal karöltve
a középisiskolák POLI-
TIKAI VANDORKUPA
vetélkedőjét. A megrende-
zett fordulókban a leg-
jobb középisiskola csapata
részt vett, s úgy gondol-
juk, a vetélkedő nemcsak
jó szórakozási lehetőséget
nyújtott a résztvevőknek,
hanem ismereteik körét is
bővítette.

Végezetül szeretnénk egy
olyan kezdeményezésünk-
re felhívni a budapesti
középisiskolák negyedéves
tanulóinak figyelmét,
amely a pályaválasztás
problémáiban segít nek-
tek. Szívesen vállaljuk
érdeklődés esetén egye-
temünk felvételi vizsgái-
ról, a követelményekről,
az egyes szakokról szóló
tájékoztatók megtartását
iskolátokban. Ha erre
igényt tartotok, úgy kér-
jünk, jelezzétek címünkre,
MKKE középisiskolai vi-
takör csoport.

Monológ a vezetőképzésről

(Kétéves KISZ-vezetőképzés folyik egyetemünkön,
alapszervi, kari, stb. vezetők és más jelentkezők rész-
vételével. Az előadások és beszámolók, viták mellett a
vezetőképzésről valószínűségeket is kielemeznék, végig-
játszának. Egy ilyen szituációjáték élményéről szól a
következő cikk.)

MOTTO: Jó az, ha né-
mintha nem szeminárium-
ha a vezető is alapszervi
ról jönnek! Mai téma:
tagnak érzi magát! Egyelőre
szituációjáték. Egyelőre
Szerda, három óra, a vb-
tag beszél. Szervezeti
folyosó néma, az ajtó mű-
szabályzat, II. félév mün-
güül csak egy hang hallat-
katerv, programok. Építő-
szik. No, persze, már meg-
tábori lehetőségek, felje-
gint elkéstem. Szervezők, gye-
zelné. Figyelem, kezdő-
bocsánat, fejesőválás, dik!

Atalaktunk alapszervvé, titkáruk az I. félévi
munka értékelését tartja meg nekünk. Utána, ha nem
értünk egyet, szólhatunk, vitázhatunk.

A kezdes is jó, egészében jónak és kielégítőnek ér-
zi eddigi munkánkat, csak persze akad néhány problé-
ma. A-t dicséri, egyedüli jeles, bár egy közös gyűlé-
sünkön sem volt ott (ugyanis tanulnia kellett.) De az ő
esetében elhanyagolható róla kell példát vennünk.
(Micsoda?) A tanulmányi munkánk határozottan jó,
ugyanis 0,02-dal (kettő századdal) az évfolyamilag fe-
lett van! Hm. A, ugye kétszer segített matekból B-nek,
többször sajnos nem volt ideje. C, D is csak egyszer-
egyszer tudott segíteni a többieknek, mert délután ed-
zések van. Politikailag képzetek vagyunk, 14-en rend-
szerezen olvassák a Népszabadságot, a többiek szinte
másnaponként. (Ez igen!) Két vitát rendeztünk, igaz az
elsőn 6-an, a másodikon 8-an hiányoztak, a vitához
meg csak hárman szoltak hozzá, de azért tartalmasan
töltjük az időt. (Ugyanis csak egy óra volt!) Társad-
almi munkánk uborkát szedtünk sáros földről, savanyú
szőlőt hidegben, biztosan ezért volt ott a vezetőség-
kívül csak egy ember. Annál jobb a kulturális munka!
Igaz, a „...” című új magyar filmre vonatkozva ment
csak el néhányunk, de pl. a „Yokohamai késelő”-t két-
szer is meg akartuk nézni. Van tehát mire építeni, s a
II. félévben még komolyabb munkát tudunk végezni
(eléggé lenne komoly is!) Végeredményben, amit a mun-
katervbe bevettünk (kirándulás, társadalmi munka, mo-
zi stb.) teljesítettük, tehát kipipálhatjuk. (Elintézve.)

Lássuk akkor, ki fogadja el, ki ért egyet ezzel?
(Ha arra gondolok, hogy én is csinálhatok netalán ha-
sonló beszámolókat!)

Igy van, ő sem segített másoknak, pedig titkár.
Gyűlés, szervezés, leadás, beszélgetés, aztán valamikor
neki is kell tanulnia. De miért csak ő futkos minden
után? A többiek meg semmit sem csinálnak, mert ő
mindent „elintézt”. Hogyan lehetett politikai vita té-
mája Santa Monica sziget belpolitikája, kit érdekel az?
Különböző mi is hibásak vagyunk, mert csak csendben
ülünk, és nem csinálunk semmit. Az alapszervi munka
elvégzését, vagy el nem végzését nem lehet elintézni a
munkaterv programjainak kipipálásával különösen, ha
fél akaratlanul csináltuk meg félig.

Szavazás: a titkár marad, a beszámolót átdolgozni,
reális legyén, ne szőgyelljük.

Kifelé menet magam-
ban értekelem az „alap-
szervet”. Bárcsak minde-
nütt ilyen sokan, ilyen ak-
tívan, gondolkodva szóln-
ának hozzá. No, meg be-
látnák a hibákat (a titkár-
rét, meg a sajátjukért). De
nem beszélünk arról, hogy
kellene másképpen, jól
csinálni, ha így tovább
nem lehet. Hogyan akkor,
ha valahol a többi tag
esetleg nem is szól érte?
A játék csak játék volt

és nem ilyen valóság. Ti-
pusokat. Kifelezt kibúvá-
kat játszottunk el, és el
tudtuk játszani, tehát jól
ismerjük őket. Holnap az
én valódi csoportom tart
KISZ-gyűlést, forradalmi-
ségről, demokratizmusról
vitázunk. És egy kicsit
elgondolgom, mint ven-
nő az alapszervi tag, va-
m, mindezt megtettünk-e
már, s úgy, ahogy azt kel-
lett volna?

Egyetemi kultúrélet-forma

Nagy sikerrel szerepelt a táncgyűttes nyári angliai útján

AZ ISMERKEDÉS félszeg ünnepnapjai után
mindenképp rátalálhat az egyetem hétköznapi is
művelődést, szórakozást, pihenést nyújtó kul-
turális berkeire. Ezeket

a lehetőségeket a KISZ VB kultúrosztálya
biztosítja klubjaival, művészeti csoport-
jaival, szervező tevékenységével.

Minden értőt, és érdeklődőt szeretettel vár
az egyetemi népi tánc csoport és zenekar. A
csoportok legutóbb nagy sikerrel szerepeltek
decemberben az első közzáz művészeti napok
rendezvényesorozatán.

A táncgyűttes a nyári angliai és nyugat-
berlini turné után (amely már 12-ik volt a
sorban) ismét külföldi vendég szerep-
lésre készül, s készül együtt a többi csoport-
tal arra, hogy méltóképpen ünnepel-
hesse az egyetem (és saját) fennállásának
25. jubileumát.

A kétszeres kiváló együttes (zenekar, tánc-
kar) gyakran ad műsort a Fővárosi Műve-
lödési Házban, a Folklor Centrumban, és
vidéki kultúrházakban is.

Énekkarunk,

amely a tavalyi korszakos versenyen arany-
diplomát kapott a nyáron Kelet-Berlinben
járt. Most Jereván-Helsinki útra készülőd-
nek.

Az Irodalmi Színpad

nem sokat jár külföldön, igaz, de sikerrel
vesz részt mindig az irodalmi színpadok feszt-
iváljain, az egyetemi rendezvényeken, és ad
önálló műsoros esteket is.

Legfiatalabb művészeti csoportunk a

Képzőművészeti Kör

A művészeti napok kiállítása után, most
egyetemünk közti cserkiállítás rendezésére
készülődnek. Sőt —, ha sikerül, külföldi ta-

nulmányútra. Ők készítik az egyetemi ren-
dezhvények hirdetőit, plakátjait, s ezeken
kifejező, új formákkal kísérleteznek.

AKI PEDIG MĀSEAJTA tehetséget (és
kedvet) érez magában, az

tevékenykedhet a rendezőgárdában,

amelyik minden egyetemi megmozdulás „gaz-
dája”, vagy a közönségszervezésen, ahol a
fővárosi mozis, színházak, kultúrotthonok
műsoraiba szóló jegyigényeket elégítik ki az
egyetem hallgatói és dolgozói.
A háromszoros

kiváló egyetemi klub,

nemcsak szórakozási, kikapcsolódási lehetősé-
geket teremt, de

figyelemmel kíséri a politikai, gazdasági,
kulturális eseményeket, mindig aktuális
programmal jelentkezik: vitát szervez,
vendégeket hív, műsört rendez.

A hét végén szórakozni vágyókat
a Happening-együttes várja

szombaton a klubban. Aki viszont a komoly
zenét kedveli inkább az szvenvédelvények az
ilyen jellegű klub látogatásával hódolhat.

Az egyetemi filmklub programját a leg-
jobbakk közt sorolja a közvélemény.

Jól sikerült régi alkotásoktól a premier
előtti filmekig terjed a filmklub egy-egy
sorozata.

A jelentősebb filmek után, pedig mindig
vitára vár a klub.

Aki pedig a vasárnap estéjét szokta tánc-
célni annak a

közzgazdász Neoton-klubban van a helye.
És az aki nem talál sem aktív, sem passzív
— neki való — elfoglaltságot a felsorolt kul-
turális programok közt — az találjon ki
valami újat, és próbálja megvalósítani. Mi
segítünk.

Egyetemi sportélet

Egy egyetemi ismertetésből nem hiányozhat az egyetem
sportélete sem. Egyetemünkön 8 szakosztályban folyik sport-
tevékenység. E szakosztályok helyzetéről, végzett munkájáról
és feladatairól kértünk tájékoztatást Molnár Sándortól, a
Testnevelési Tanszék vezetőjétől, a Sportklub ügyvezető el-
nökétől.

— Az elmúlt évre az volt a jellemző, hogy szakosztályai-
nk komoly elhatározással kezdték a felkészülést és a többsége
végig tudta tartani a szintet. Legtöbb csapat az osztagyála-
ban maradt, kivétel a férfi kézilabdások, akik egy osztagyála-
feljebb jutottak, továbbá a férfi röplabdások és a női kézi-
labdások, akik egy osztagyála feljebb kerültek. Kiemelkedő
teljesítményt nyújtottak az NB I-es női röplabdások az elő-
kelő 5. hely megszerzésével.

Szakosztályonként az alábbi vázlatos tájékoztatást adha-
tom:

Cselgáncs

A szakosztály kezdő és ha-
ladó csoportjában hatvan
sportolóval dolgozik. 30 ver-
senykepes tagja van a szak-
osztálynak, ebből 8 ifjúsági,
a többi junior és felnőtt. Az
év folyamán az egynégy verse-
nyeken 7 arany-, 9 ezüst- és
19 bronzéremt nyertek. Csa-
patban Bp. II. o. bajnokságot
nyertek, az Országos Csapat-
bajnokságban 3. helyen végez-
tek.

A szakosztály eredményes
működéséhez a feltételek biz-

tosítottak, minden évben ér-
deklődéssel és szeretettel vár-
juk az elsőéves utánpótlást.

Röplabda

A női csapat az NB I-ben
az előkelő 5. helyen végzett
1972-ben. Ez az adott körülmé-
nyek között a maximális
eredmény elérését jelentette.
Igen lelkes munka, jó szak-
vezetés, csupa szív küzdeni-
akaras volt jellemző csapa-
tunkra. Az egymást megértő,
segítő, közösségi szellem meg-
örzése fontos feladat, mert ez

igen nagy erő lehet a továb-
biakban is.

Férficsapatunk az NB II.
Közép csoportban jó kezdés
után veszélyes helyzetbe ju-
tott, és egy osztagyála lejebb
került. Reméljük, hogy új
szakvezetéssel sikeresebb lesz
az 1973-as bajnokság.

Asztalitenisz

Női csapatunk a Bp. I. o.
bajnokságban a 6. helyen vég-
zett, szereplésükkel elégedet-
tek vagyunk. A fiúk személye-
sebb teljesítmény után, a táblá-
zat végét foglalták el a Bp. II.
osztályban. Véleményem
szerint nagyobb szorgalommal
és összefogással feljebb is tud-
nak lépni.

Kosárlabda

Női első csapatunk az NB
III-ban szerepelt és a 5. hely-
lyen végzett. A tartalékcsoapat
a juniorbajnokságban 6. lett. A
Főiskolai Bajnokságban 4.
helyen (idén 3. helyen) végez-
tek, ami igen szép teljesít-
mény. A jó szakvezetés segít-
ségével a lányoktól még jobb
eredmény is várható.

Férficsapatunk az NB II.
keleti csoportjában 6. helyen
végzett. Az első csapat tag-
jai rendelkeznek olyan adottsá-
gokkal, hogy még jobb ered-
ményt is elérhetnek ebben az
évből, de ahhoz még több
szorgalom és csapatjáték to-
vábbi fejlesztése szükséges.

Kézilabda

Férficsapatunk a Bp. II. o.
bajnokságból felkerült a Bp. I.
osztályba. A szakosztály bé-
relt pályán, nem a legideális-
sabb körülmények között tar-
ja edzéseit és hazai mérkőzé-
seit. A siker titka a sportág
szeretete és a jó közösségi
szellem, szorgalmas munka és
társadalmi munkában végzett
jó szakvezetés. Női csapatunk
az év elején alakult és a Bp. I.B-
ben szerepelt — sajnos,
nem sok sikerrel —, így egy
osztályal lejjebb folytatják.

Természetjárás

A szakosztály legnagyobb
rendezvénye már évek óta a
sítábor. 1971-ben Bükkszent-
kereszten rendezték meg. 24
hallgató részvételével. A tábor
jól sikerült, nagyon szép tú-
rákat bonyolítottak le, a kör-
nyező vidéken. Még több ki-
sebb-nagyobb túra szerepel
programjukban, több tag rész-
vételével. Említést kell tenni
még a tájékoztató futásról
és a sakkról.

Végigtekintve a sportágak
felsorolását, úgy tűnik, sokan
megtalálhatják ezek között a
számukra szimpatikusokat, sőt
a Testnevelési Tanszék kíván-
sága az, hogy ne csak feltéte-
les módon, hanem ténylege-
sen találja is meg a legtöbb
hallgató a maga sportágát és
aktívan tevékenykedjék is.
Ehhez megkapják a maximá-
lis segítséget.

Egy lehetőség: az újságírás

III. emelet egyik kis
szobájában a déli órák-
ban a legnagyobb a
forgalom. Lányok és fiúk jön-
nek, kezik meg a kilincsen, és
már olvassák az ajtó belső ol-
dalára tűzött üzeneteket, fel-
hívást. Ez az ajtóújság, a KÖZZGAZDÁSZ szerkesztősé-
gének legújabb híreivel. A szo-
bában beszélgetők, vitatkozo-
k. Van, aki kéziratát javítja, új-
ságot olvas, vagy éppen ta-
nálstanul áll egy cikkel a
kezeben, és nem tudja, kihez
forduljon.

A munkatársak jórészt hall-
gatók, a lapnak mindössze két
hivatásos újságíró-munkatársa
van. Ezen változna: az ar-
c-k, elsőévesek jönnek és ne-
gyedévesek búcsúznak az új-
ságtól. Minden évben emlen-
nek azokat, akik már némileg
megismerkedtek az újságírás-
sal, és átadják helyüket az
elsőéveseknek. A végzősök kö-
zül évente legalább ketten
hőrmán kerülnek nagy napi-
laphoz. Csupán látszólag vé-
letlen, hogy a Közzgazdaságtu-
dományi Egyetemről ennyien
asztják szakmájuk mellé
vagy helyett az újságot. — Ma-
gyarázatot nem a nálunk vé-

letlenül felbukkanó sok újság-
írótehetség, hanem az itt tölt-
ött négy év ad. Mindaz, amit
az első naptól kezdve tanu-
lunk, — intet egyetlen problé-
ma köré süríthető: társadalmi
gazdasági kérdések miérteje-
nek megválaszolása.
Ez pedig mai újságírásunk
iratlan alapszabálya. Avar Já-
nos kommentárját hallgatva a
televízióban, Szecekső Tamást
rádióban vagy Varga György
cikkeket olvasva a Figyelőben,
találó megállapításainál, ve-
lős magyarázatoknál gyakran
jegyzik meg büszkén a volt
kollégák: „látszik, hogy közz-
gazdaszok”. Ők már nagy ne-
veltek, „befutottak”, de mellet-
tük az 1-2 éves végzetek is-
merős aláírásaival is jelennek
meg cikkek a Népszabadság-
ban, a Magyar Nemzetben,
Népszavában, Figyelőben, Vi-
lággyazdaságban. Néhány éve
még ők is félszegen léptek
be az ajtón, megírták első
cikküket, vitatkoztak rajta és
átjevitették. A lehetőség, hogy
írjanak, hogy megjelenhesse-
nek, az egyetemen belül várt
rajuk. Ma egy jóval nagyobb
szerkesztőségben bontják fel-
kethetenként a Közzgazdász
friss példányát.

GÓLYAFÉSZKEZELŐDÉS

Csak egy év főrjuk van

Hogyan váltak egyetemisták?

— Még kettő van hátra. Az eddigiek? Jó közepes átlag.

Az a kettő ami még hátra van, természetesen vizsga. Mert mi másról is lehetne szó január 11-én, amikor vége fele közeleg az a randa periódus, amit vizsgaidőszak néven szokás emlegetni. S akinek eddig azt a jó közepes átlagot sikerült produkálni, Dobos Péter I. éves.

— Te katona is voltál. Mit jelentett az az egy év tanulás megszakítás? Nagy kiesés volt?

— Hogy mit jelentett, arra egy elég jellemző példát tudok mondani. Volt velünk Kalocsán egy srác, aki matek-tagozatos osztályba járt, jelese volt a tárgyból. A csoportunkba került egy másik srác, aki ugyanabban a suliban ugyanarra a tagozatra járt és szintén jeles matekos volt. Viszont nem volt katona. Ev elején a számítástechnika koncentráción még eléggé kiütöközött a különbség, természetesen a folyamatosan továbbtanuló fiú javára. Most viszont ismét egyformán jó matekosok. Olyanoknál, akik általános gimnáziumba jártak — mint én — nem jelentett észrevehetően nagy anyagiesést a katonaság, mert itt valami egészen újat, mást kezdtünk el, mint amit a középiskolában tanultunk.

Lehet persze a katonaságnál is tanulni. Főleg nyelvet. Volt aki katonaként tett felsőfokú nyelvvizsgát. Ehhez persze az átlagosnál jóval nagyobb önfegyelem kell. Azt viszont feltétlenül tanácsolom a leendő 0. évfolyamosoknak, hogy írjanak a KISZ-bizottságra és kérjenek példákat. Ha kell többször is. A konzultáció ugyanis nem elég, nem is tud mindig részt venni rajta az ember (örtség stb.), viszont a matekot nem szabad elfelejteni. Van még egy áldásos hatása a példamegoldásnak (mivel egyedül nem mindig sikerül) — összehozza az embereket. A katonaságnál ez sem egy utolsó szempont.

— Idekerülve az egyetemre, hogyan sikerült beilleszkedned, megszabadulni a középiskolás tanulási módtól, okosan gazdálkodni a megnőtt szabad idővel?

— A középiskolás rendszert, tanulást az ember szinte el is felejtja az egy év alatt, amíg katona. En például annyira elszoktam tőle ez idő alatt, hogy itt már meg sem próbáltam újratekdeni. Ez persze korántsem jelenti azt, hogy a folyamatos tanulásnak végképp búcsút mondtam. Szerintem, ha valaki a szemináriumokra nem tanul év közben rendszeresen, akkor csak arra vonatkozóan szerezhethet tapasztalatokat (mégpedig elég keserű tapasztalatokat), hogy, hogy nem szabad gazdálkodni az idővel. Mert három, négy nap alatt megtanulni egy tárgyat szinte lehetetlen. Akkor jön a kávé, cigi, éjszakai, kiborulás — rossz átlag.

— Mit tudsz javasolni ezek kivédésére?

— Az, hogy javasolom talán túlzás. Inkább csak elmondom a saját módszeremet. A szemináriumokra eljárók és rendszeresen tanulók. Így ezekre a tárgyakra kevesebb időt kell hagynom vizsgaidőszakban, és karácsony, szilveszter táján — amikor az ünnepek miatt mindenképpen kevesebbet tanul az ember — leteszem ezeket a vizsgákat. Így több idő marad a nem szemináriumos tárgyakra. Persze ilyenkor rájön az ember, hogyha az előadások anyagát is mindig elolvastá volna előre, akkor még kevesebb energiájába kerülne a vizsgaidőszak és még kevesebb lenne az olyan rész, amit előadáson értett ugyan, de amikor tanulásra kerül a sor, mégsem egészen világos. Ilyenkor a konzultációk segítenek, és kollégistáknál a közös megbeszélés.

Általában egyedül szoktam átvenni az anyagot, de vizsga előtti délután valakivel a

kolozsban még gyorsan átfutjuk, a rázósabb részeket megbeszéljük, kérdezzük egymást. Vizsga előtti éjszaka soha nem tanulok. Szerintem többet ér ilyenkor egy jó alvás, mint még egy ismétlés.

Hát így nagyjából mindenre jut időm. Év közben is, vizsgaidőszakban is.

A beszélgetésre a Közgazdász szerkesztőségében került sor. Nem véletlenül, Péter ugyanis otthon van a szerkesztőségben, alig múlik el nap, hogy ne látnánk. Mert rendszeresen ír a lapba, pedig az újságírás legalább annyira időrabló, mint másik „szerelme”, az Irodalmi Színpad. De egy kis szervezéssel mindkettőre jut idő. S ami fontos, úgy tud rá időt szakítani, hogy közben „az átlagot is hozza”.

★

Batár Emese a sárospataki gimnáziumban érettségizett, angol tagozatos osztályba járt. Jánoki Ildikó Zalaegerszegről jött, francia tagozatos volt. Mindkettőjüket első nekifutásra felvették az egyetemre. Egy szobába kerültek a Makarenkóban — innen a barátság. Saját bevallásuk szerint jó hatással vannak egymásra, s ezt az a tény is alátámasztja, hogy eddig mindketten jól vették az akadályokat.

— Egy rövid nyári vakáció az érettségi után és egyetemisták lettek. Teljesen új életforma, újszerű, szokatlan tanulási mód. Hogy sikerült a váltás?

— Számomra a szemináriumok jelentették az átkötést meg a nyelvet. Itt nem sokat kellett változtatni a korábbi tanulási módszerem, hiszen a rendszeresség, az órától órára való tanulás ezekben a tárgyaknál megmaradt. Például év közben egy egész példátartat megoldottunk Ildivel, valószínűleg ennek köszönhető, hogy mind ketten jól vizsgáztunk lineáris algebrából.

— Persze azért, nem kell lebecsülni az előadást — mondja Ildikó — van amikor többet ér, mint a szeminárium. Igaz, szemvezetője válogatja. Azért értek bennünket meglepetések is. Például a pg. előadásokon eleinte csak ültünk és füleltünk. A szemináriumokon is a szakközépiskolában végzetek vitték a szót, ami persze érthető, hiszen nekik ismerősek voltak azok az alapfogalmak, amiket mi újszólóval először hallottunk. Aztán rájöttünk, hogy el kell olvasni az előadás anyagát előre és akkor sokkal könnyebb követni az előadót. Így sokkal inkább rá bír kérdezni az ember arra is, amit nem ért. Félév végére pg-ből is kiegyenlítődek az erőviszonyok, a gimisek és szakközépesek között.

— Vizsgaidőszakban együtt tanultok?

— Nem, mert nem mindent tudunk egyformán s így más a munkatempó. Viszont mindig hagyunk időt közös ismétlésre, mert egyszeri elolvasás után ugyan látja az ember az anyag gerincét, összefüggéseit, de ez még nem tudás. Legalábbis a jó vizsgához nem elegendő tudás.

— Ha valami nem világos az anyagban, hogyan tisztázzátok?

— Vagy konzultáción, vagy egymás között. Általában mindig akad a kolozsban valaki aki érti, és el tudja magyarázni a kérdéses anyagrészt.

— Több a szabad időtök, mint korábban volt?

— Jóval több, de kell is. Mindketten vidékről jöttünk, most ismerkedünk alaposabban Pesttel. Városnéző sétákat rendezünk és természetesen kihasználjuk azokat a lehetőségeket, amiket a főváros nyújt. Sokat járunk moziba, színházba.

Becs-szavunkra, ez is igaz...

A felvételi bizottságokat a döntés nehéz perceiben az alább közölt idézetek mosolygották meg.

Miért választja a közgazdász pályát?

1. Közgazdász szeretnék lenni. Mindig érdeklődéssel kísérem a társadalombiztosítás terén hozott új juttatásokat.
2. Szeretek barkácsolni, és nagy kedvet érzek a közgazdász pályához.
3. Tanárom felkeltette érdeklődésemet e hazafias hivatás iránt.
4. Már 16 éves koromban a szocialista gazdaság törvényszerűségeinek és kategóriáinak tanulmányozásába merültem, melyről már akkor tudtam, hogy a marxista-leninista közgazdaságtudomány feladata.

és...

Majd én megmutatom neki. Térdem állva, könnyes szemmel fog bocsánatért könyörögni, s én hűvösen elnézve felelte, lefejttem esdeklő kezét és közömbösen, részvéttel tovalépdélek, mint ahogyan ő kirúgott, mikor rájött, hogy jobban tudom az anyagot.

Már amikor a tételeket kiosztotta, feltűnhetett neki az arcomról sugárzó értelem, mert előre megfontolt szándékkal, már az első mondatomnál megállított. Gúnyos éllel megkérdezte, vajon biztos vagyok-e abban, hogy az intelligens Sir Vice New York polgármestere? Ugyanakkor ravaszul úgy tett, mintha nem vette volna észre, hogy én mindjárt gondoltam, hogy Chamberlajnnal téveszem össze és csak önérzetem miatt mondtam „igen”-t. Amikor kifejtettem, hogy Du pont la Krupp a legnagyobb francia monopólium, akkor meg azt kérdezte, hogy ezt frásban adom-e. Persze, meglepődött, amikor leírtam, úgy látszik biztos volt benne, hogy csak fonetikus tudom. Igaz, a fiúk is mondták, mikor a jegyzetet olvastam, hogy egészen jó a francia kiejtés.

Kirúgtak

Az USA nemzeti jövedelmére egyből rávágtam, hogy 500 millió yen (és felszólítás nélkül, lerajzoltam neki az áthúzott lő-betűt). Ekkor újat kérdezett: mi az a fontsterling? Talán kicsit fitogtatva angol tudásomat, elmondtam, hogy Edison volt USA-külgyminiszter tömören így jellemezte: Bibere bonum est. Most úgy tűnt, mintha kicsit meghökkenne volna. Úgy lát-szik, nem gondolt arra, hogy ilyen mélységben tudom az anyagot.

Mindenesetre elhatároztam, hogy ezután értelmes magyarsággal fogok beszélni. Utolsó kérdésére már nyugodt fő-lénnel válaszoltam:

— Japán ipara az utóbbi években állati frankón csipkedte magát. Szerintem különösen Anglia firtott be emiatt, szinte csak stírelte, hogyan buk-nak le sorban a piacai.

Ez már tetszett neki, mert nem állított meg. Szerényen elmosolyodtam, kissé lehúztam a jakóm vállait, s magabiztosan folytattam.

— A tókes csávók természetesen nem komálják ezt a nagy tépést, de mivel Japán az USA-tól tarhája a lóvét, akár gajdeszer mehetnek a Bicu Misivel.

Láttam rajta, hogy nem érti, mire megegyser elismételtem az egészet, de továbbra is olyan valószínűtlenül nézett rám, hogy be kellett látnom, hiába minden, nem tudja követni magaróptú gondolatmenetemet. Abbahagytam a kísérletezést és vártam, hogy mentegesse magát. Ehelyett ügyes tekintettel nyúlt az indexemért és tudásomtól lenyűgözve, bágyadtan suttogott:

— Mondja, mit vétettem én magának?

Döböntem néztem rá. Nem gondoltam, hogy ennyire szívére veszi a dolgot, és vigasztalni akartam, hogy ne féljen, nem fogom megfúrni, mert jobban tudom az anyagot... De már későn volt. Feje mel-lére hanyatlott és egy utolsó mozdulattal — beírta az elég-telent.

KÖZGAZDÁSZ

MARX KÁROLY

Közgazdaságtudományi Egyetem iapja
BEISKOLAZÁSI SZAM

Felelős szerkesztő:
Farkasinszky Tiborné
Budapest IX.,
Dimitrov tér 8.

Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Készült
a Szikra Lapnyomdában

...ez is igaz

5. Látom, hogy társadalmunk a jogászok társadalmából átalakul a közgazdászok társadalmává.

Miért alkalmas közgazdásznak?

Az alábbi jelzők egy jellemzésben: „nem szorgalmas, nagyfokú közömbösség és kényelemszeretet jellemző rá, későn szánta rá magát a KISZ-tagságra: nem kimon-dottan közösségi ember; feladatokat önként nem vállal; túl érzékeny, gyenge az idegrendszere; sokszor makacs, mindent félvállról vesz, felület-es”.

Néhány sorral lejjebb:

„Közgazdásznak javasoljuk, alkalmas.”

Egy orvosi vélemény:

„Közgazdasági pályára szemüveggel alkalmas.”

Iskolai vélemény:

1. Akaratát erős, ennek köszönhető, hogy a számára sok kellemetlenséget okozó feledékenységére ellen hatásosan tud küzdeni.
2. Az iskolától nem messze lakik, s így bejárásai gondjai nincsenek.
3. Osztálytársainál felnőttebb, érettebb gondolkodású és magatartású. Ez észrevehetően konfliktusokat okoz — főként lányokkal való kapcsolatában.
4. Kicsit lassú, de ez testlátából fakad.
5. A tanulói életcélja a haladás irányába esik.
6. Középiskolai tanulmányai elején termete miatt nem tudott magának tekintélyt biztosítani.
7. Megbízható, az osztálypénztárt is ő kezeli.
8. Világnézetére jellemző az útkeresés, kész tényeket nem fogad el.
9. Sportszerű életmódot folytat, bár nem sportol.
10. Szociális világnézetű, szeret ellenkezni.
11. A könyvtel versenyen, mint versenyző vett részt.
12. I. és II. osztályos korában csak tanulgatott, III. o-tól kezdve viszont komolyan tanult.
13. Gondolkodik. Lényeg-látó. Különbséget tud tenni.
14. Minden fölött gyors átlátása van.
15. Közösségéhez jelfokozott, türelmes, számító, vezetőképes.

